Stil trača i senzacionalizam u novinskome tisku

Akmačić, Anita

Master's thesis / Diplomski rad

2016

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **Josip Juraj Strossmayer University of Osijek, Faculty of Humanities and Social Sciences / Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Filozofski fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:142:300644

Rights / Prava: In copyright / Zaštićeno autorskim pravom.

Download date / Datum preuzimanja: **2024-03-29**

FILOZOFSKI FAKULTET
SVEUČILIŠTE JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU

Repository / Repozitorij:

FFOS-repository - Repository of the Faculty of Humanities and Social Sciences Osijek

zir.nsk.hr

SVEUČILIŠTE JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU

dabar
DIGITALNI AKADEMSKI ARHIVI I REPOZITORIJI

Sveučilište J. J. Strossmayera u Osijeku
Filozofski fakultet
Diplomski studij Hrvatskoga jezika i književnosti

Anita Akmačić

Stil trača i senzacionalizam u novinskome tisku

Diplomski rad

Mentorica
Doc. dr. sc. Sanja Jukić

Osijek, 2016.

Sveučilište J.J. Strossmayera u Osijeku
Filozofski fakultet Osijek
Odsjek za hrvatski jezik i književnost/Katedra za hrvatsku književnost

Diplomski studij Hrvatskoga jezika i književnosti

Anita Akmačić

Stil trača i senzacionalizam u novinskome tisku

Diplomski rad

Znanstveno područje humanističkih znanosti, znanstveno polje filologija,
znanstvena grana teorija i povijest književnosti

Mentorica
Doc. dr. sc. Sanja Jukić

Osijek, 2016.

Sadržaj

1. Uvod 2
2. Polifunkcionalnost hrvatskoga jezika 3
3. Razgovorni stil 4
4. Razgovorni stil u kontekstu novinarsko-publicističkoga (žurnalističkoga) funkcionalnog stila 5
5. Što je trač? 7
6. Analiza 11
   - 6.1. Razotkrivanje intime kao strategija trača 11
   - 6.2. Trač kao pretvaranje nevažnosti u reprezentativne informacije 18
   - 6.3. Redukcija kao metoda intenziviranja učinka trača 21
   - 6.4. Profesionalna diskvalifikacija kao metoda trača 24
   - 6.5. Formulaična struktura trača 26
   - 6.6. TV trač 29
7. Zaključak 32
8. Literatura 34
9. Prilozi 36

Sažetak

U ovome je radu naglasak na stilu trača i senzacionalizmu u novinskome tisku. Budući da je trač primarno žanr razgovornoga stila, na početku rada pozornost se posvećuje teorijskim odrednicama razgovornoga i novinarsko-publicističkoga stila te teoriji trača uopće. U radu se na predlošcima iz dnevnih novina prati proces i stilistički učinci preregistracije trača iz razgovornoga stila u novinarsko-publicistički, pri čemu se naglasak stavlja na jake pozicije teksta koje su svojevrsna stilistička čvorišta, poput naslova i podnaslova, fotografija, stilskih figura, imena i slično. Na kraju se rada donosi zaključak kako je i u kojoj mjeri promjena medija utjecala na stil trača kao primarno usmenoga žanra transponiranoga u publicistički kontekst.

Ključne riječi: trač, razgovorni i novinarsko-publicistički stil, senzacionalizam, preregistracija.

1. Uvod

Tema je ovoga rada stil trača i senzacionalizam u novinskome tisku. U početnome dijelu rada ukratko će se objasniti pojam polifunkcionalnosti hrvatskoga jezika prema Josipu Siliću[1], Marini Katnić-Bakaršić[2] te Lani Hudeček i Milici Mihaljević[3]. Budući da je predmet rada trač kao primarno žanr razgovornoga stila, ali u publicističkome kontekstu, načinit će se stilistička kontekstualizacija i navesti osnovne značajke razgovornoga i novinarsko-publicističkoga stila. Nadalje će se iznijeti osnovna teorija o traču kojim se temeljito bavi Milivoj Solar u radu *Mit i trač kao temeljni tipovi diskursa našega doba.*[4]

U središnjemu dijelu rada promatrat će se stil trača kao žanra razgovornoga stila u publicističkome kontekstu, odnosno naglasak će biti na procesu i stilističkim učincima preregistracije trača kao primarno usmenoga žanra razgovornoga stila u publicistički stil, točnije novinski tisak. Stil trača proučavat će se na predlošcima iz dnevnih novina 24 sata i Jutarnji list na grafostilističkoj i tematsko-motivskoj razini. Prema tome će naglasak biti na poziciji i izgledu trača, na stilističkim čvorištima kao što su naslov, fotografije i boje te vrsta i veličina slova. Na tematsko-motivskoj razini posebna će se pozornost posvetiti izboru riječi, stilskim figurama, rasporedu informacija i slično. Pri analizi tračeva koristit će se knjige i znanstveni radovi raznih autora: o oblikovanju grafičkoga izgleda članaka najviše se bave Vanda Jurković, Mato Jurković i Stjepan Rončević u radu *Dizajn stranice novina i časopisa*[5] te Zarfa Hrnjić u radu *Grafička opremljenost teksta kao element vjerodostojnosti dnevnih novina*[6], dok će se veliki dio rada najviše oslanjati na rad Ivana Ivasa *Tropi u novinskim naslovima*[7], Đorđa Obradovića *Pretvaranje ljudske tragedije u medijsku zabavu*[8] i Stjepana Malovića *Vjerujemo li novinama?*[9]

Na kraju se rada donose zaključci analize izdvojenih tračeva i utvrđuje se kako se i u kojoj mjeri trač kao žanr primarno usmene forme prilagodio novinarsko-publicističkome stilu.

---

[1] Josip Silić, *Funkcionalni stilovi hrvatskoga jezika* (Zagreb: Disput, 2006)
[2] Marina Katnić-Bakaršić, *Lingvistička stilistika* (Budimpešta: Open Society Institute, 1999)
[3]Lana Hudeček i Milica Mihaljević, *Jezik medija: Publicistički funkcionalni stil* (Zagreb: Hrvatska sveučilišna naknada, 2009)
[4] Milivoj Solar, *Mit i trač kao temeljni tipovi diskursa našega doba* (Republika, siječanj-veljača, 1-2., 2001)
[5]Vanda Jurković, Mato Jurković i Stjepan Rončević, *Dizajn stranice novina i časopisa* u: *9. međunarodno savjetovanje tiskarstva, dizajna i grafičkih komunikacija Blaž Baromić, Zbornik radova* (Lovran: 2005)
[6] Zarfa Hrnjić, *Grafička opremljenost teksta kao element vjerodostojnosti dnevnih novina* u: *Vjerodostojnost novina*, ur. Stjepan Malović (Zagreb: Icej, 2007)
[7] Ivan Ivas, *Tropi u novinskim naslovima*, Medijska istraživanja 10 (2), 2004.
[8] Đorđe Obradović, *Pretvaranje ljudske tragedije u medijsku zabavu*, Medijski dijalozi 5 (Podgorica: Elit, 2010)
[9] Stjepan Malović, *Vjerujemo li novinama?* u: *Vjerodostojnost novina*, ur. Stjepan Malović (Zagreb: Icej, 2007)

2. Polifunkcionalnost hrvatskoga jezika

Lana Hudeček i Milica Mihaljević u knjizi *Jezik medija* navode kako je višefunkcionalnost jedna od osnovnih značajki hrvatskoga standardnoga jezika[10], a znači to da se standardni jezik može podijeliti na više funkcionalnih stilova: „To znači da je njegova funkcija višestruka, da je on i jezikom književnosti i jezikom ureda i jezikom novina i medija i znanstvenim jezikom i jezikom koji podmiruje potrebe za svakodnevnom govornom i pisanom komunikacijom te da se u skladu s tim funkcijama raslojava na funkcionalne stilove." (Hudeček, Mihaljević, 2009: 9) Josip Silić u svojoj knjizi *Funkcionalni stilovi hrvatskoga jezika* također navodi kako se hrvatski standardni jezik definira kao jezik hrvatske polifunkcionalne javne komunikacije te da na jedan način funkcionira u znanosti, na drugi u uredu, na treći u novinama, na radiju i televiziji, na četvrti u književnosti i na peti u svakodnevnome razgovoru. (Silić, 2006: 36) Te se funkcije jezika nazivaju njegovim funkcionalnim stilovima, a Silić navodi i detaljno opisuje pet funkcionalnih stilova hrvatskoga jezika – znanstveni, administrativno-poslovni, novinarsko-publicistički, književnoumjetnički (beletristički) te razgovorni funkcionalni stil. Posebnu pažnju funkcionalno-stilskom raslojavanju jezika poklanja i Marina Katnić-Bakaršić koja se u svojoj knjizi *Lingvistička stilistika*, osim prikazom osnovnih pitanja stila i razvoja stilistike, njezinih pravaca i škola te proučavanjem jezičnoga raslojavanja uopće, temeljito bavi i analizom konkretnih stilova i njihovih žanrova. Navodi kako funkcionalni stilovi predstavljaju sistem koji se razvija u skladu s razvojem društva, tako da klasifikacije uvijek mogu biti unaprijeđene s obzirom na širenje sfera komunikacije. (Katnić-Bakaršić, 1999: 22)

Za razliku od Silića koji razlikuje pet osnovnih funkcionalnih stilova, Katnić-Bakaršić stilove dijeli na primarne i sekundarne. Primarnim funkcionalnim stilovima pripada šest stilova: naučni funkcionalni stil, žurnalistički stil, publicistički, književnoumjetnički, administrativni te razgovorni ili konverzacijski stil. Publicistički je stil, dakle, autorica razdvojila na dva stila – žurnalistički i publicistički. „Žurnalistički se vezuje za sferu svih medija – novina, radija, televizije, a sadrži dva podstila: informativni i informativno-analitički. Publicistički stil dijeli se na književno-publicistički, publicistički u užem smislu, memoarski i naučno-popularni podstil." (Katnić-Bakaršić, 1999: 23) U sekundarne funkcionalne stilove (koje Silić ne poznaje) autorica svrstava esejistički, scenaristički, reklamni, stripovni i retorički stil. Posebno naglašava kako je važno shvatiti da nijedna klasifikacija stilova nije apsolutna te da razvoj stilova, mijenjanje pripadnosti nekoga žanra i pojava novih stilova samo potvrđuju polaznu hipotezu o

[10] Uz to navode i autonomnost, svjesnu normiranost, stabilnost u prostoru te elastičnu stabilnost u vremenu.

funkcionalno-stilskoj različitosti kao procesu koji neprekidno traje i koji je u međusobnoj zavisnosti s razvojem i različitošću ljudskih aktivnosti. (Katnić-Bakaršić, 1999: 24)

Silić ističe kako svaki funkcionalni stil ima svoja pravila, svoje norme: „Ako standardni jezik u jednome funkcionalnom stilu funkcionira ovako, u drugome onako, onda to znači da su njegove zakonitosti u jednome funkcionalnom stilu ovakve, u drugome onakve, tj. da svaki funkcionalni stil ima svoje zakonitosti." (Silić, 2006: 36) To znači, ističe nadalje, da narušavanje zakonitosti u jednome funkcionalnom stilu nije istovjetno s narušavanjem zakonitosti u drugome funkcionalnom stilu, što znači da ono što je greška u jednome funkcionalnom stilu ne mora biti i greška u drugome funkcionalnom stilu. Svaki funkcionalni stil ima nešto što ga čini posebnim i različitim od ostalih funkcionalnih stilova, no unatoč tomu svaki od stilova ima i ono zajedničko, opće, što je zajedničko svim funkcionalnim stilovima, a to je opći, stilski neutralan dio standardnoga jezika. (Hudeček, Mihaljević, 2009: 9, 10) Ono po čemu se funkcionalni stilovi standardnoga jezika međusobno bitno razlikuju jest odnos prema normi, tj. stupanj dopuštene individualnosti – što je odnos prema normi obvezatniji, manji je stupanj dopuštene individualnosti[11], navode Lana Hudeček i Milica Mihaljević. (Hudeček, Mihaljević, 2009: 9)

3. Razgovorni stil

Kako je primarni predmet rada istraživanje trača kao žanra razgovornoga stila, načinit će se stilistička kontekstualizacija koja će ukazati upravo na značajke razgovornoga stila kojemu trač pripada.

Rikard Simeon u *Enciklopedijskom rječniku lingvističkih naziva*[12] razgovorni stil definira kao neusiljen, prirodan, familijaran, „srednji" stil koji se rabi u običnome govoru, a služi za potrebe svakodnevnoga sporazumijevanja o tekućim životnim pitanjima. Razlikuje se prema kraju u kojemu se rabi, prema socijalnoj skupini ljudi koji ga rabe, njihovu podrijetlu i odgoju itd. (Silić, 2006: 110) Josip Silić navodi kako se u našoj standardologiji „razgovorni jezik" poistovjećuje sa „supstandardnim jezikom", tj. s nečim što stoji nasuprot „standardnome jeziku" jer se u njemu može naći najviše vulgarizama, dijalektizama, barbarizama itd. koji će se u razgovornome stilu nazivati kolokvijalizmima. U skladu s time, naziva se još „familijarnim" i

[11]Prema autoricama, najslobodniji i najindividualniji funkcionalni stil standardnoga jezika jest književnoumjetnički stil, dok je znanstveni funkcionalni stil u potpunosti u službi logičke organizacije sadržaja; u njemu je individualna ograničenost najveća, a individualna sloboda najmanja. (Hudeček, Mihaljević, 2009: 10)

[12] Rikard Simeon, *Enciklopedijski rječnik lingvističkih naziva* (Zagreb: Matica hrvatska, 1969), 243-244.

„kolokvijalnim“ stilom standardnoga jezika. Treba također napomenuti kako se pojam „razgovorni“ ne odnosi samo na usmeni govor, nego i na „pisani govor“, a u pisanom se govoru razgovorni stil pojavljuje u zapisima, pismima, bilješkama i slično. Prema tome bi se razgovorni stil mogao definirati kao govorenorazgovorni (usmenorazgovorni) i pisanorazgovorni oblik govora nositelja standardnoga jezika. (Silić, 2006: 109)

Autor nadalje navodi kako je sadržaj razgovornoga stila svakodnevni život, a odlikuje se nepripremljenošću, jednostavnošću, spontanošću i neslužbenošću načina komuniciranja. U razgovornome stilu dominantna je forma forma dijaloga, dok se monologom ostvaruje obično u pisanome načinu (razgovornog) komuniciranja. (Silić, 2006: 109) U razgovornome se stilu može naći najviše ekspresivnih i emocionalno obojenih izraza uz prisutnost riječi subjektivne ocjene (hipokoristici, pejorativi…) jer mu je, više nego drugim funkcionalnim stilovima, svojstven konkretan način mišljenja. Komunikacijski je najštedljiviji funkcionalni stil što se očituje na svim jezičnim razinama: uobičajena je pojava redukcija samoglasnika i završnoga infinitivnog *i*, uvijek se rabi određeni oblik pridjeva, padežni oblik *–oga* svest će se na *–og*, gotovo se nikada ne rabe glagolski prilozi, česte su eliptične rečenice itd. (Silić, 2006: 111, 112)

Marina Katnić-Bakaršić u *Stilistici*[13] ističe da se razgovorni stil odlikuje velikom raznovrsnošću žanrova pa se tako može govoriti o žanru molbe, naredbe, želje, čestitanja, savjeta, izražavanja saučešća, obećanja, prijekora, trača, itd. Autorica navodi kako se u razgovornome stilu može razlikovati *obična* i *specijalna* konverzacija ili, drugim riječima, *neformalna* i *pragmatična* konverzacija. Obična ili neformalna konverzacija nije motivirana nikakvom praktičnom svrhom, funkcija joj je primarno fatička, dok specijalna konverzacija ima određenu svrhu (tu pripadaju razgovori kod ljekarnika, u prodavaonici, kod majstora i sl.). Običnoj konverzaciji pripadaju neki narativni žanrovi kao što su priče i anegdote te posebice trač. (Katnić-Bakaršić, 2001: 100)

4. Razgovorni stil u kontekstu novinarsko-publicističkoga (žurnalističkoga) funkcionalnog stila

Kako se rad bavi postupkom transpozicije žanra razgovornoga stila u novinarsko-publicistički, odnosno uspostavom hibridnoga funkcionalnog stila, treba upozoriti na značajke potonjega stila te upozoriti na one koje naglašenije otvaraju prostor razgovornome stilu.

[13] Marina Katnić-Bakaršić, *Stilistika* (Sarajevo: Ljiljan, 2001), 100.

Novinarsko-publicistički stil stil je sredstava masovnih komunikacija, namijenjen velikom broju adresata, te se realizira ne samo na području pisane, nego i na području slušane i gledane aktualne informacije te prema tome uključuje i novine, i radio, i televiziju, i internet. (Katnić-Bakaršić, 1999: 59) „Novinarsko-publicistički (žurnalistički) stil najsloženiji je funkcionalni stil (hrvatskoga) standardnog jezika.“[14] (Silić, 2006: 75) Da je tomu tako svjedoče i brojni žanrovi koji mu pripadaju, a koji se mogu podijeliti prema općim funkcijama novinarskih medija (novina, radija i televizije). Prema tome, Silić tako u žanrove koji imaju informativnu, popularizatorsku, prosvjetiteljsku i pedagošku funkciju svrstava vijest, komentar, kroniku, recenziju, intervju, anketu i reportažu, dok kao propagandne, agitativne i zabavne žanrove izdvaja kratku priču, esej, feljton, parodiju, grotesku, humoresku itd. Prema tima općim funkcijama, zadaća je, dakle, novinarskih medija „da obavješćuju o suvremenim zbivanjima, da šire učenja o društvu, kulturi, politici, vjeri i dr., da rade na pridobivanju ljudi za kakvu djelatnost, da prosvjećuju i poučavaju, da odgajaju i da zabavljaju.“ (Silić, 2006: 77) Kako bi novinarski mediji ispunili navedene zadaće, u svojoj djelatnosti koristit će neutralna (stilski nemarkirana, neobilježena) te ekspresivna (stilski markirana, obilježena) jezična sredstva. Autor napominje kako će neutralna jezična sredstva imati prevlast u informativnim, popularizatorskim, prosvjetiteljskim i pedagoškim žanrovima u kojima će prevladavati jednostavne rečenice, nefigurativan i neekspresivan jezik, dok će ekspresivna jezična sredstva prevladavati u propagandnim, agitativnim i zabavnim žanrovima u kojima će novinari imati veću slobodu izražavanja i koristit će figurativan i stilski obilježen jezik. (Silić, 2006: 77)

Marina Katnić-Bakaršić navodi kako su dvije osnovne jezične funkcije žurnalističkoga stila: referencijalna (funkcija priopćavanja) i konativna (funkcija orijentacije na adresate, ubjeđivačka) te kako čak i oni žurnalistički žanrovi koji na prvi pogled nisu ubjeđivački, već su primarno informativni (npr. informacija ili vijest) mogu biti u funkciji realizacije uvjeravanja. Kao i prethodni autori, također naglašava veliku žanrovsku raznovrsnost žurnalističkoga stila, no ona pak žanrove dijeli na informativne (informacija, vijest, kronika događanja) i analitičke (članak, feljton, kolumna, intervju…) te ističe kako se neki žanrovi javljaju u svima medijima (vijest), dok su drugi karakteristični za pojedine medije (kontakt-emisija na radiju i televiziji). Važno je spomenuti da autorica navodi kako kod istih žanrova promjena medija bitno utječe na stil što može biti povezano i s pismenom/usmenom realizacijom toga žanra. (Katnić-Bakaršić,

[14] Silić napominje kako neki novinarstvo (žurnalistiku) razlikuju od publicistike; novinarstvo smatraju pisanjem i izdavanjem dnevnih i periodičnih novina, a publicistiku tiskanim materijalom aktualnoga kulturnog, književnog i društveno-političkog života u dnevnim i periodičnim listovima, časopisima i zasebnim tiskovinama. (Silić, 2006: 75)

1999: 59) Upravo će se ovim radom nastojati utvrditi utječe li (i kako) prelazak trača kao žanra razgovornoga stila iz usmene forme u novi medij (novinski tisak) na njegov stil.

„Za svaki bi se funkcionalni stil, pa onda i za novinarsko-publicistički, moglo reći da se u njemu pojavljuju ustaljeni izrazi koji će se takvima prepoznati kada budu upotrijebljeni u funkcionalnim stilovima kojima inače ne pripadaju." (Silić, 2006: 91) Autor tako ističe da takve izraze u administrativno-poslovnome stilu nazivamo kancelarizmima, u beletrističkome beletrizmima, u znanstvenome scijentizmima, u razgovornome kolokvijalizmima te u novinarsko-publicističkome stilu žurnalizmima. Riječi za žurnalizme novinarski stil preuzima iz politike, sociologije, ekonomije, prava, vojnih disciplina, a neki od njih su *zahlađeni odnosi, neriješeno pitanje, baviti se mutnim poslovima, ključni ljudi, doživjeti debakl* itd. (Silić, 2006: 92)

Naposljetku, Silić ističe da će novinar uz poštivanje opće jezične normativnosti morati poštivati i jezičnu normativnost žanrova, a budući da su oni pak po sadržaju različiti, različit im je i jezik te će se u skladu s time u jednome žanru rabiti jedan, a u drugome drugi način izražavanja. Unatoč tomu, novinarima treba omogućiti određenu slobodu kako bi dokazali svoju sposobnost i iskazali kreativnost s čime se slaže i Silić: „Jedino će se tako, poštujući novinarovu slobodu u biranju jezika žanra, osigurati jezična kreativnost. Bez slobode nema nikakve, pa ni jezične, kreativnosti. A od novinara se mora očekivati da bude (i) jezično kreativan." (Silić, 2006: 94) S obzirom na to da će se u radu pratiti preregistracija trača iz razgovornoga stila u novinarsko-publicistički, nastojat će se utvrditi je li trač zadržao obilježja stila kojemu primarno pripada ili se prilagodio zakonitostima novoga medija i njegovoga stila.

5. Što je trač?

Budući da će se ovaj rad baviti stilom trača u novinskome tisku, potrebno je prije svega definirati što je to uopće trač. Možda najjednostavniju definiciju nudi Bratoljub Klaić[15] koji navodi kako trač znači „ogovaranje", „klevetanje", „blebetanje" i slično. O traču kao žanrovskoj strukturi piše Milivoj Solar koji, povezujući mit i trač, u svome radu *Mit i trač kao temeljni tipovi diskursa našega doba*, oboje naziva „lažnim pričama" koje danas sve više preziru slavne i poznate osobe, osobito ako se odnose na njih same ili, kako navodi, ako ne priznaju općepoznatu

[15] Bratoljub Klaić, *Rječnik stranih riječi* (Zagreb: Nakladni zavod Matice hrvatske, 1978)

činjeničnu istinu. Trač, dakle, možemo jednostavno definirati kao sitno ogovaranje ili brbljanje o bezazlenim stvarima.

Marina Katnić-Bakaršić trač definira u kontekstu funkcionalnih stilova, smještajući ga u razgovorni stil. Izdvaja ga kao posebno zanimljiv žanr jer predstavlja elementarnu narativnu formu. Razvija se kao pripovijedanje, struktura mu je dominantno monološka, ali u usmenoj realizaciji, odnosno u svakodnevnome govoru, svojstveno mu je prekidanje, zapitkivanje, komentari sugovornika te se trač, ističe autorica, kao i ostali žanrovi razgovornoga stila razvija po labilnoj strukturi koja pokazuje da se osnovna tema dijeli u više pravaca s ponovnim vraćanjem osnovnoj temi. (Katnić-Bakaršić, 2001: 101) Iako trač ima narativnu strukturu, razlikuje se od ostalih narativnih formi, posebice od priče, jer bit trača nije u događaju, već u artikuliranju stava o nekoj osobi ili osobama, odnosno u socijalnom pozicioniranju. Traču je često svojstvena fatička funkcija (održavanje komunikacije) što se može primijetiti kod stalnog ponavljanja trača u istome krugu ljudi. „Osnovne socijalne funkcije trača jesu uspostavljanje grupne solidarnosti i kohezije te istraživanje zajedničkih normi koje se tiču kulturno-socijalno značajnih domena ljudskoga ponašanja, a ponekad se tračem uspostavlja i stanovita forma socijalne kontrole.“ (Katnić-Bakaršić, 2001: 101) Dakle, funkcija trača ostvaruje se na socijalnoj razini kako bi osoba koja prenosi trač provjerila koliko su zajedničke norme skupine kojoj pripada. Pošiljatelj provjerava svoju pripadnost skupini i želi uspostaviti koherentnost skupine te očekuje afirmativno primanje trača pri čemu se uspostavlja bliskost među svim pripadnicima skupine, naročito ako se ne radi o „'pričanju protiv', već jednostavno 'pričanju o'.“ (Katnić-Bakaršić, 2001: 101)

Trač se u teorijama književnosti najčešće smatra oblikom suvremene usmene književnosti, no Solar smatra kako nije posve zadovoljavajuće ustvrditi da trač pripada usmenoj književnosti jer on zapravo i nije književnosti. (Solar, 2001: 42) Doduše, ističe kako „usmenost“ jest njegova bitna osobina, no ipak mu ne pripadaju neke jasne i određene žanrovske odrednice koje se mogu prepoznati u ostalim oblicima usmene književnosti poput bajke, epske pjesme ili zagonetke. Iako trač, dakle, primarno pripada usmenoj formi te se sve više širi i prisutan je u gotovo svakom razgovoru, vrlo se često realizira i u pisanome obliku gdje se javnosti prezentira putem masovnih medija, najčešće na internetskim portalima i u novinskome tisku.

Unatoč svojemu pripovjednom karakteru, obilježja trača kao govorne forme mogu se gotovo u svemu primijeniti i na trač u pisanoj formi. Marina Katnić-Bakaršić navodi (prema Eggins i Slade) obavezne strukturne elemente trača: fokus (neko treće lice), ponašanje (opis) i negativna evaluacija (Katnić-Bakaršić, 2001: 102) Milivoj Solar razmatra trač u kontekstu triju

pitanja: tko govori (ili piše) u traču, tj. „subjekt“, kako govori (piše) i o komu ili čemu govori (piše), tj. „objekt“.

Budući da se tračevi nezaustavljivo šire velikom brzinom, vrlo je teško (možda čak i nemoguće?) sa sigurnošću utvrditi tko je autor nekog trača. „Vjerujem da ćete se svi složiti kako je porijeklo trača – kao uostalom, i svih usmenih tvorevina – načelno neodredivo ako pitamo »tko«?, što će reći da autor trača uopće nije »netko«, nego je »svatko«.“ (Solar, 2001: 43) Neizostavno je tako autorstvo tračeva dovesti u usku vezu s njihovom vjerodostojnošću i istinitošću. Iz iskustva je poznato kako u tračeve najčešće ne vjerujemo ili u najmanju ruku sumnjamo u njihovu istinitost, stoga se može reći kako je, kako navodi Solar, temeljna formula trača „moglo bi biti istina“ jer se u trač uvijek napola vjeruje. Jasno je, dakako, kako prisutnost tračeva u određenom novinskom tisku ne podrazumijeva nužno da su novinari ujedno i njihovi autori jer najčešće i oni tračeve pišu na temelju onoga što su čuli ili negdje pročitali.

Kako se u traču govori ili piše? Solar smatra kako širenju tračeva potpomaže njihova bitna osobina da su, ako već ne lijepi, onda „zgodni“, zbog čega ih manje-više i čitamo. Trač se bitno razlikuje od psovke ili kletve upravo po tome što on nije puko nabrajanje nečijih negativnih osobina, nego iza njega uvijek stoji neka „pričica“ koja nas intrigira i privlači našu pažnju – trač je uvijek priča o nekome. „Njegova je karakterizacija zavijena pričom, i to je »olabavljuje«, ali joj upravo to omogućuje širenje i preoblikovanje koje ide u nedogled, a da ipak zadržava neku temeljnu „nit“, zasnovanu na formuli „moglo bi biti istina“.“ (Solar, 2001: 43) Tračevi u načelu imaju uporište u nekom zbiljskom događaju čiji se smisao stalnim prepričavanjem iskrivljuje do te mjere da dobiva potpuno novo značenje. Bitno je, dakle, pripovijedanje, odnosno prenošenje priče od čovjeka do čovjeka, pri čemu je, prema Solaru, važno emocionalno stajalište ili „raspoloženje“ prenositelja prema samoj priči koje ju dalje oblikuje. No unatoč tomu, širenje trača ne ovisi prvenstveno o emocijama i stavu prenositelja, već o „raspoloženju“ svih koji tračaju što je podloga za njegovo daljnje prenošenje.

Posljednje pitanje koje je relevantno kada se govori o traču jest o komu ili čemu se u traču govori. Ako se prolista par primjeraka današnjih časopisa, može se primijetiti da njihove stranice pokrivaju mnogo područja ljudskoga života i da su ispunjeni mnoštvom „važnih“, „intrigantnih“ obavijesti o profesionalnom ili privatnom životu pjevača, glumaca, sportaša; ukratko – mnoštva slavnih i poznatih te javnih osoba. Solar također navodi kako je „za razliku od »subjekta«, »objekt« trača ipak u pravilu »netko«, što će reći netko tko je poznat, slavan, ugledan i/ili istaknut, bilo u užem krugu naših poznanika, bilo u najširem krugu onih o kojima govore i

pišu takozvani masovni mediji.“ (Solar, 2001: 44) Ističe također kako u širem krugu zapravo jedino mediji mogu nekoga učiniti poznatim, čime on postaje predmetom trača.

Nakon zaključka da trač govori o poznatima i slavnima, neizostavno je zapitati se tko je i zašto danas poznat i ugledan tako da se o njemu piše čak u medijima. Solar zaključuje kako to mora doista biti određeni „tip čovjeka“ kojeg naziva virtuozom. „Tako se najbolji u svakoj djelatnosti može u njoj istaknuti do te mjere da postane i predmet šireg razgovora, pa onda i medija, dakako ovisno o tome kako već zajednica cijeni onu djelatnost u kojoj se istaknuo. A da se postane najbolji u svojoj djelatnosti mora se biti virtuoz.“ (Solar, 2001: 44) Dakle poznati i ugledni te oni vrijedni medijske pažnje mogu biti jedino oni koji se na osobit način ističu u svojoj profesiji, a o njihovoj nas izvrsnosti obavještavaju i uvjeravaju mediji te ne preostaje ništa drugo osim vjerovati im „na riječ“ jer drugog izvora, čini se, nema.

Solar postavlja i pitanja vezana uz sociologiju i psihologiju čovjeka: zašto se trača osobe koje su se istaknule kao virtuozi i je li u svim ljudima prisutan tračak zavisti pa toj njihovoj „savršenosti“ traže nedostatke. Autor u tračanju prepoznaje odlike suvremenoga društva i smatra da su razlozi za tračanje ipak dublje ukorijenjeni u njega. Naime, on objašnjava da „što će netko biti bolji i veći u svojoj djelatnosti, to će mu manje vremena i »prostora« ostati da bude naprosto čovjek“, no ne radi se o etičkome određenju, nego o tome da, ako su slavni i poznati jedino virtuozi, oni nisu takvi „kao ljudi“. (Solar, 2001: 45) Dakle, budući da je čovjekovo znanje o virtuozima ograničeno, on se počinje zanimati za njih kao ljude, a mediji će taj nedostatak znanja nadomjestiti tračevima. Također, Solar ističe da je bitno što se očekuje da bi slavni, ugledni i poznati trebali biti „veliki ljudi“, tj. u svemu najbolji, no kada oni ne ispune očekivanja mase, posljedica je razočarenja nastanak tračeva. (Solar, 2001: 46)

U svome radu Milivoj Solar iznosi i sociološko razmatranje tračeva. Naime, živimo u vremenu u kojemu mediji imaju veliku ulogu u društvu; može se reći kako oni upravljaju i manipuliraju masama, a također je danas od presudne važnosti međuljudska komunikacija. U svakodnevnim razgovorima raspravlja se o različitim temama te će „za naš ugled biti od koristi ako se pravimo da o virtuozima tih djelatnosti znamo nešto što je intimno, što je tajno i skriveno svakome, a što se odnosi na njih baš kao ljude.“ (Solar, 2001: 46) Navodi kako tračevi tako zadovoljavaju našu potrebu da budemo informirani, a ta je potreba čovjeka suvremenoga društva izrazito jaka upravo zbog toga što je previše okrenut drugim ljudima te će se njegova znatiželja moći zadovoljiti jedino tračevima. (Solar, 2001: 46) Ono istinito, svakodnevno o tim ljudima ne pobuđuje naše zanimanje jer ih to ničime ne izdvaja od „običnih“ ljudi i u tom su pogledu oni „isti kao i ostali“. Trač govori o nekome ono što čovjek svjesno ili podsvjesno želi čuti, a to je da

su i „veliki“ ljudi, poznati i slavni jednako obični kao i ostali sa svojim manama i nedostatcima. Upravo su zato časopisi i novine preplavljeni intrigantnim senzacionalnim naslovima koji ne donose ništa osim običnoga trača te tako privlače našu pažnju i ispunjavaju našu potrebu da budemo informirani, a koja informativnim i zabavnim medijima osigurava opstanak. Drugim riječima, može se reći kako trač, razvojem novinskoga tiska i interneta, uz značajke koje ima kao usmeni žanr, postaje i instrument tržišne zarade.

6. Analiza

6.1. Razotkrivanje intime kao strategija trača

Radeljak opet ljubi crnokosu (24 sata, 2. svibnja 2016.) (Slika 1, Slika 2)

Za razliku od raznih novosti iz politike i svijeta koje se nalaze na početnim stranicama popularnih dnevnih novina 24 sata, u rubrici *News*, rubrika *Show*, čiji su sadržaj tračevi i vijesti iz svijeta poznatih i slavnih, nalazi se u drugoj polovici novina što svjedoči o njihovoj manjoj važnosti spram ostalih vijesti u novinama. Ipak, iako te vijesti ne donose važne i za život ljudi presudne informacije, ponekad mogu pronaći svoje mjesto i na naslovnici novina. Tako je i traču pod naslovom *Radeljak opet ljubi crnokosu* pridodano veće značenje nego ga on za javnost ima budući da se nalazi i na naslovnici 24 sata, pod naslovom *Vlatki pred nosom šetao s novom curom*. Tim senzacionalističkim preuveličavanjem manje važnoga zbivanja nastoji se privući pažnja čitatelja i ostvariti glavni cilj izdavača, odnosno vlasnika novina, a to je, uz informiranje, veća prodaja novina i stvaranje profita. (Obradović, 2010: 44) O rasporedu informacija u novinama piše i Stjepan Malović: „Novine su danas napustile nekadašnji model rasporeda lista (globala) u kojem se list otvara s unutrašnjopolitičkom stranicom, pa onda svijet, gospodarstvo, regija i grad u alternaciji, pa tek onda dolaze kultura, crna kronika, sport i ostalo. Tabloidno ili polu-tabloidno shvaćanje uređivanja jest da se na prve stranice stavljaju najvažniji događaji s aspekta interesa čitatelja, pa se tako mogu naći raznorodne teme. To je ujedno i mogućnost da se dobije uvid koje događaje urednici smatraju najvažnijima.“ (Malović, 2007: 18)

Gledajući s grafostilističke razine, spomenuti trač o Josipu Radeljaku prvenstveno privlači svojom vizualnošću. Naime, trač zauzima jednu i pol novinsku stranicu, a njegov veći dio čine fotografije i bombastični naslov velikoga fonta pisan tiskanim slovima. Takvim senzacionalistički intoniranim i krupno odštampanim naslovom nastoji se ostvariti njegov

primarni cilj: „Funkcija je novinskog naslova da privuče pozornost čitatelja te da ga sažeto, zanimljivo i inteligentno upozori na glavnu misao članka koji slijedi.“[16] Marina Katnić-Bakaršić naglašava da je naslov jedna od jakih pozicija teksta[17] i od izuzetnog je značaja za stilističku analizu svakoga teksta. Također ističe da produktor teksta, birajući naslov ili podnaslov, polazi od potrebe da što sažetije pruži osnovnu informaciju o sadržaju toga teksta, da privuče pažnju recipijenta i da izrazi vlastitu osobnost. (Katnić-Bakaršić, 1999: 98) Osim naslova, tiskanim su slovima, manjima od veličine naslova, pisani i podnaslovi trača čija je funkcija da preciziraju sadržaj teksta, određuju ga potpunije i adekvatnije te služe kao dopuna naslovu. (Katnić-Bakaršić, 1999: 98) Sam tekst trača pisan je standardnom veličinom fonta kao i ostali tračevi te rubrike. Vanda Jurković, Mato Jurković i Stjepan Rončević u radu *Dizajn stranice novina i časopisa* pišu da će najveći dio teksta biti postavljen u standardnoj veličini o bilo kojoj publikaciji da je riječ, a variranje veličine slova oživjet će stranicu i pridodati naglašavanju dijelova priče. (V. Jurković, M. Jurković, Rončević, 2005: 45) Prema tome se može zaključiti kako se u navedenome traču odabirom veće veličine slova naslova i podnaslova od veličine slova teksta želi skrenuti pozornost na dijelove koji nose osnovne informacije u sažetome obliku te veličinom i vrstom slova privlače pozornost čitatelja i „oživljuju“ novinsku stranicu.

Može se primijetiti da se istaknuti trač formalno sastoji od triju glavnih dijelova: fotografija, naslova te samoga teksta trača. Naslov trača nalazi se u lijevomu donjem dijelu novinske stranice koju trač zauzima i prekriva polovicu glavne fotografije, dakle nije konvencionalno pozicioniran iznad teksta na koji se odnosi. Osim glavnoga naslova, trač sadrži i više manjih podnaslova, ali i kraćih tekstova, odnosno tekstualnih umetaka, čija je uloga isticanje nekog podatka iz teksta koji bi mogao biti zanimljiv čitateljima te ih tako navesti na čitanje cijeloga teksta. O tome piše Zarfa Hrnjić: „Također bi se isticanjem nekog bitnog podatka ili citata mogla potaknuti zainteresiranost i onih čitatelja koji nisu namjeravali pročitati tekst. U pojedinim bi slučajevima umjesto ispisivanja, odnosno opisivanja onog što je već jasno iz same fotografije bilo bolje istaknuti neki podatak 'zakopan' u tijelu teksta.“ (Hrnjić, 2007: 201) Vizualno zanimljivim trač čine i bijele iscrtkane strjelice koje služe kao svojevrsni putokazi od određenih tekstualnih umetaka do aktera trača, Josipa Radeljaka i zagonetne crnokose djevojke kojoj nije navedeno ime, kako bi uputili čitatelja na koga se pojedini umetak odnosi.

[16] Lana Hudeček, *Jezične značajke novinskih naslova* u: *Jezik i mediji – jedan jezik: više svjetova*, ur. Jagoda Granić (Zagreb – Split: Hrvatsko društvo za primijenjenu lingvistiku – HDPL, 2006), 297.

[17] „Pod jakim pozicijama teksta podrazumijevaju se ona mjesta u tekstu koja su svojevrsna smisaona i stilistička 'čvorišta' teksta, mjesta koja su po svojoj poziciji u tekstu i po svojoj formi izuzetno značajna za razumijevanje toga teksta.“ U jake pozicije teksta spadaju: naslov, podnaslov, prva i posljednja rečenica teksta, stilske figure, vlastita imena itd. (Katnić-Bakaršić, 1999: 97, 98)

Važnu ulogu u grafičkome oblikovanju novinske stranice imaju i fotografije; one su, uz naslov, „najdraže ulazne točke za čitatelja i zato ako ih se može oboje staviti skupa, oni će vući čitatelja.“ (V. Jurković, M. Jurković i Rončević, 2005: 44) Zarfa Hrnjić ističe da je fotografija svjedočanstvo o događaju i potvrda da se on zaista dogodio, te ona doprinosi autentičnosti teksta. „Fotoreporter 'hvata' određeni moment događaja, daje mu trajnost tako da je fotografija svojevrstan dokument. Od fotografije kao i drugih sredstava kojima se grafički može opremiti tekst u velikoj mjeri zavisi na koji način i hoće li uopće određeni novinski tekst biti percipiran. Zavisno od kuta fotografiranja, osvijetljenosti, boje, veličine fotografije kao i njene pozicije u novinama tekst, odnosno događaj na koji se odnosi zadobiva različite konotacije.“ (Hrnjić, 2007: 194) Osim već spomenute glavne fotografije Josipa Radeljaka i „tajnovite crnke“, koja svojom veličinom i pozicijom uvelike utječe na to hoće li čitatelj zapaziti i pročitati tekst, ispod glavnoga teksta trača nalazi se još jedna manja fotografija ženske akterice toga trača koja još više potiče čitateljevu radoznalost budući da se u tekstu govori o „nepoznatoj zagonetnoj crnki“. Pored te fotografije stoji tekst koji pak ne donosi nove informacije i ne zadovoljava čitateljeva očekivanja. To potvrđuje sociološku funkciju trača i njegovu namjeru da manipulira masama odvlačeći pozornost intrigantnim fotografijama čiji sadržaj često nije u skladu s tekstom.

Privlačenje čitateljeve pažnje postiže se još jednim vizualnim elementom, a to je boja. U članku se mogu uočiti tri dominantne boje – bijela, ljubičasta i crna. Podloga za tekst i naslov trača u bijeloj su boji, dok je sam tekst crne boje, a na glavnoj fotografiji također većinom prevladavaju tamne boje. Bijela i crna boja čine kontrast razbijen uočljivom ljubičastom bojom kojom su napisani kratki podnaslovi (*Susret s bivšom*) i istaknuti tekstualni umetci (*Godine nisu važne*) što ima funkciju privlačenja čitatelja, odnosno recipijenta trača. Ljubičastom bojom napisan je i naslov rubrike (*Show*) u kojoj se nalaze i ostali tračevi manjega opsega u kojima nije korištena ljubičasta boja, stoga se tim odabirom urednika uočava moguća želja za isticanjem toga trača kao glavne senzacije te rubrike. V. Jurković, M. Jurković i Rončević ističu da se korištenjem kontrasta bijele i crne boje ili komadićem u boji često žele izdvojiti pojedini dijelovi (poput naslova) od ostatka stranice, što je jedna od korisnih tehnika naglašavanja. (V. Jurković, M. Jurković i Rončević, 2005: 44) U traču se može primijetiti sklad i ravnoteža boja kojima je uspješno postignut efekt privlačenja čitateljeve pažnje na njegove ključne dijelove.

Na tematsko-motivskoj razini zaključuje se da je tema ovoga članka ljubavni život hrvatskog poduzetnika Josipa Radeljaka. Spomenuto je da Solar trač razmatra u kontekstu triju pitanja: tko piše u traču (subjekt), kako piše te o komu ili čemu piše (objekt). Već se iz naslova *Radeljak opet ljubi crnokosu* saznaje tko su akteri trača, odnosno objekti: Josip Radeljak,

biznismen koji je medijima već od prije zanimljiv zbog svojega intrigantnoga ljubavnoga života, i „crnokosa“, nepoznata djevojka viđena u njegovu društvu. Posrednik između članka i čitatelja jest novinar koji je ujedno subjekt trača. U članku je istaknuta njegova autorica (Ivana Prgomet) i može se reći kako je riječ o individualnosti i subjektivnosti novinarskoga stila te da je članak nastao kao autoričino viđenje teme o kojoj piše. To potvrđuju epiteti i izrazi poput *atraktivna* crnka, *nježno* se privila, Radeljaku *očito* nije bio problem počastiti *atraktivnu* pratilju i sl. iz kojih se iščitava autoričina subjektivnost u opisivanju događaja. Izostanak objektivnoga izvještavanja iščitava se i iz autoričinih zaključaka i navoda da su akteri trača ljubavni par iako u tekstu piše da Radeljak *nagađanja da mu je to nova djevojka nije htio demantirati niti potvrditi*, a sve u svrhu senzacionalizma i nastojanja da se čitatelju tekst učini zanimljivijim i privlačnijim. Osim navedene subjektivnosti i individualnosti kao značajkama stila toga trača, odgovor na treće pitanje, odnosno kako autor piše u traču, naći će se u njegovoj daljnjoj analizi.

„Novinski je naslov poruka sastavljena od jedne ili više riječi koje najavljuju naslovljeni tekst. Naslov je ključno mjesto teksta – njegov ulaz, kanal koji vodi u tekst, mamac. Pripada skupini takozvanih malih tekstova (izreke, poslovice, aforizmi, šale…) i s njima dijeli mnoga obilježja koja su najviše određena ograničenjem količine teksta i općim ciljem – privući pozornost te pospješiti zapamćivanje.“ (Ivas, 2004: 10) Naslov navedenoga trača ispunjava cilj koji Ivas ističe; kratkoćom i jasnoćom, ali prvenstveno i grafičkim izgledom (veličina i izgled slova) prenosi informaciju te privlači pažnju čitatelja i navodi ga na čitanje teksta. Silić ističe da naslovi katkad dobivaju i podnaslove u kojima se njihov sadržaj konkretizira. (Silić, 2006: 90) U izdvojenome traču može se zamijetiti nesklad, odnosno djelomični sklad sadržaja naslova i podnaslova; podnaslov bi trebao pobliže objasniti informacije iz naslova, no dok naslov obavještava da Josip Radeljak ljubi crnokosu, podnaslov glasi *Susret s bivšom* te donosi informaciju kako je Radeljak s djevojkom prošetao pokraj druge važne akterice trača – Vlatke Pokos, čime se pozornost skreće na sporednu priču o bivšoj ljubavi između nje i Josipa Radeljaka. Takvo djelomično sadržajno podudaranje naslova i podnaslova prenosi se i na sam tekst članka. Ivas navodi da naslov katkada može prevariti tako da privuče na tekst u kojemu nema naslovom najavljene informacije ili naslovom najavljeno nije najvažniji dio sadržaja teksta. (Ivas, 2004: 25) To se može primijeniti i na ovaj trač u kojemu se samo u uvodnome dijelu teksta kratko opisuje naslovom najavljena tema – navodi se da su atraktivna crnka u dvadesetim godinama i Radeljak viđeni zajedno na putu prema restoranu u Zagrebu, da se viđaju od prošloga ljeta te da je djevojka navodno iz Crne Gore. U ostatku teksta pozornost se

posvećuje pikanterijama iz Radeljakova privatnoga života, posebice ljubavnoga, te na odnos s Vlatkom Pokos na temelju kojega je biznismen stekao negativni publicitet.

Osim djelomičnoga nesklada naslova i podnaslova te naslova i samoga teksta, u članku se može zamijetiti i određena sadržajna (ne)podudarnost fotografija i teksta. Naime, glavna fotografija koja popunjava većinu prostora novinske stranice na kojoj se trač nalazi prikazuje naslovom najavljene aktere trača, ali se u tekstu najveća pažnja posvećuje Vlatki Pokos i Radeljakovu privatnome životu, a ne njegovoj novoj djevojci. Isto se može reći i za drugu, manju fotografiju u članku koja prikazuje tajanstvenu crnku. Budući da se u glavnome tekstu djevojka naziva tajanstvenom i zagonetnom, a o njoj saznajemo samo površne informacije poput onih da se viđa s Radeljakom i da je navodno iz Crne Gore, ta bi fotografija, uz podnaslov *Prošle godine ljetovala je u vili 'Ena' u Supetru* mogla navesti čitatelja da pomisli kako će iz kratkoga teksta pored fotografije saznati nešto više o njoj. Međutim sadržaj teksta ne donosi nikakve nove informacije; iz njega se ne saznaje ništa osim irelevantnih činjenica gdje Radeljak ljetuje, tko su mu prijatelji te da se na nekoliko objavljenih fotografija nalazi i mlada crnka. Dakle, može se reći da fotografija i podnaslov nisu sadržajno usklađeni s tekstom te da se fotografijom nastoji popuniti prostor stranice i izazvati čitateljeva radoznalost uzrokovana manjkom informacija u glavnome tekstu. Osim toga, tekst pored fotografije, za razliku od glavnoga teksta, pisan je podebljanim slovima čime ga se želi izdvojiti kao posebno važnoga što je u službi privlačenja pažnje i manipulacije senzacionalizmom. Može se, dakle, reći da su fotografije u članku statične fotografije „za koje, istina, ne možemo reći da nemaju veze sa tekstom, ali ne ilustriraju mnogo sam sadržaj, odnosno teško bi se na osnovu njih moglo nešto zaključiti o samom događaju. Zbog toga one nisu potpuno funkcionalne u smislu njihovog doprinosa razumijevanju sadržaja teksta." (Hrnjić, 2007: 199)

Uzevši u obzir navedeno, čitatelj se može zapitati je li glavna vijest ta da Josip Radeljak ima novu djevojku ili ta da se s novom djevojkom prošetao pokraj Vlatke Pokos. Iz toga se može zaključiti da novinar senzacionalistički najavljuje temu jer sadržaj teksta ne donosi najavljene informacije i najvećim dijelom nije u skladu s naslovom koji je samo mamac čitatelju da se zadrži na stranici i pročita tekst. Sve to upućuje na navod Gordane Vilović da su senzacionalizam, komercijalnost, trivijalni događaji i lažna ekskluzivnost preuzeli prvenstvo u prezentaciji događaja.[18] „Opće je mjesto hrvatskih medija klizeća estradizacija i simplifikacija ozbiljnih tema kroz nerijetko izdvajanje irelevantnih činjenica iz izvještaja samo da bi se publike

[18]Gordana Vilović, *Novine* u: *Uvod u medije*, ur. Zrinjka Peruško (Zagreb: Naklada Jesenski i Turk, Hrvatsko sociološko društvo, 2011), 67.

zabavile.“ (Vilović, 2011: 79) Dakle, današnje novinarstvo odlikuje neprofesionalizam upravo zbog toga što obiluje nepouzdanim informacijama (poluinformacijama) i cilj mu nije pouzdano i profesionalno izvještavanje, nego zabava čitatelja, medijska atrakcija i ostvarivanje profita senzacionalističkim i bombastičnim sadržajima. Odlike takvoga neprofesionalizma i upitnosti istinitosti i vjerodostojnosti tekstova mogu se uočiti i u ovome traču u kojemu nije naveden izvor informacija. Tako autorica članka piše kako su *Tajnovitu crnku s Radeljakom viđali lani na ljetovanju u Supetru na Braču*, ne navodeći pritom tko ih je vidio. Također, u rečenici *Dikana su snimili s djevojkom s kojom se viđa od lani* ne navodi se tko ih je snimio. Autorica iznosi neprovjerene informacije poput onih da su vijest da su Radeljak i tajnovita djevojka ljubavni par samo *nagađanja,* da je djevojka *navodno* iz Crne Gore i da ju je *navodno* upoznao u Crnoj Gori. Takvi su izrazi izravna poveznica publicističkoga trača i trača kao forme razgovornoga stila budući da se u oba pojavljuju izrazi poput *navodno, nagađa se, priča se* i sl. koji su jasan znak da je riječ o traču i koji upućuju na njegovu temeljnu formulu koju ističe Solar, a to je da ono *čuje se* upućuje na *moglo bi biti istina,* a poznato je da u tračeve najčešće ne vjerujemo ili sumnjamo u njihovu istinitost. Važno je uz to napomenuti i da je uporište trača u nekom zbiljskom događaju čiji se smisao prepričavanjem, odnosno prenošenjem priče od čovjeka do čovjeka ili od medija do medija iskrivljuje te tako u pitanje dolaze istinitost događaja i pouzdanost informacija.

Kao jedna od odlika stila navedenoga trača zanimljiv je i izbor riječi. Autorica u tekstu koristi epitete poput *novom* curom, *tajanstvena* i *atraktivna* crnka, *mlađahna* djevojka koji su u službi pojačavanja čitateljeve radoznalosti budući da se aktericu ističe kao misterioznu fatalnu ženu i tako se pojačava njezina uloga u priči. Ivan Ivas u svome znanstvenom članku *Tropi u novinskim naslovima* ističe da je publicistički funkcionalni stil sklon isticanju negativnosti (Ivas, 2004: 9), a to se može uočiti i u tekstualnome umetku u kojemu je muški akter trača, Josip Radeljak, eufemistički i ironično nazvan *šarmerom*, povlačeći uz to niz negativnih asocijacija na njegov javnosti poznat burni ljubavni život, posebice s mlađim djevojkama. Autorica također za Radeljaka koristi i naziv *biznismen* te se može reći da je riječ o prikrivenoj ironiji budući da, iako to jest njegovo profesionalno zanimanje, nije poznato kojim se poslovima točno bavi i kako je stekao bogatstvo. U tekstu se također navode i manje relevantne činjenice za samu temu trača poput iznosa cijene ručka i pića kojom se želi naglasiti upravo Radeljakova imućnost, a hiperbolom da, iako posjećuje skupe restorane, *na sudu dokazuje da je siromašan* želi ga se prikazati kao bahatu i arogantnu osobu. U prilog tomu ide i pomno odabrana izjava iz Jutarnjega lista *Shvatio sam da mi nitko neće oprostiti što sam uspješan i cijeli sam život u društvu zgodnih*

žena kojom se nastoji naglasiti upravo njegova arogancija. U rečenici *Radeljaku očito nije bio problem počastiti atraktivnu pratilju iako na sudu dokazuje da je siromašan* također se skriva i ironija kojom se, kao i naglašavanjem imućnosti, postiže efekt stvaranja negativnih asocijacija vezanih uz njegovo ime. Navedeno se može dovesti u vezu i s tezom Milivoja Solara da trač nije samo puko nabrajanje nečijih negativnih osobina, nego da iza njega uvijek stoji neka zgodna „pričica" koja privlači pažnju čitatelja, ali indirektno utječe na oblikovanje njegova stava o određenoj osobi. Konkretno, u traču se ne navode negativne osobine Josipa Radeljaka, ali se izborom riječi i stilskim figurama kao i „pričicom" o njegovim bivšim ljubavima te pojedinostima iz privatnoga i profesionalnoga života koje nemaju nikakve sadržajne veze s naslovom nastoji stvoriti određena slika o njemu. Prilogom *opet* (*ljubi*) korištenim u naslovu također se nastoji istaknuti da je Josip Radeljak poznat upravo po svome intrigantnom ljubavnom životu jer, kako ističe Marina Katnić-Bakaršić, bit trača nije u događaju, već u negativnom mišljenju o nekoj osobi ili osobama. Ipak, da tračevi ne moraju nužno biti negativni svjedoči i ovaj trač u kojemu je naglasak više na društvenim predrasudama o ljubavi i velikoj razlici u godinama te bogatim slavnim osobama, ali se izborom riječi i različitim stilskim postupcima Radeljaka nastoji prikazati kao društvenoga „krivca" koji zbog tih predrasuda stječe negativan publicitet.

U istaknutome traču važno je obratiti pozornost i na (ne)navođenje imena osoba u članku. Imena također predstavljaju jaku poziciju teksta, budući da se na njima, kako navodi Katnić-Bakaršić, pažnja fokusira prije svega iz informativnih razloga, posebice u publicističkome stilu. (Katnić-Bakaršić, 1999: 99) U naslovu članka velikim je slovima navedeno prezime Josipa Radeljaka, dok njegovoj novoj djevojci nije navedeno ni ime ni prezime te ju se naziva tajnovitom i nepoznatom. Iz toga se postupka može zaključiti da autorica ni ne zna točno tko je ona i da tu informaciju možda smatra manje bitnom te da se time sva pozornost želi usmjeriti na muškoga aktera trača i stvaranje određene slike o njemu. U ovome traču koji prenosi „veliku" vijest o Josipu Radeljaku nemoguće je ne primijetiti neprofesionalizam novinara koji na naslovnici novina Radeljaka naziva Dikan, a Vlatku Pokos imenuje samo kao Vlatka. „Stručno obrazovani novinari znaju da osobe u hrvatskom govornom području u novinama treba navoditi imenom i prezimenom, a kad se navodi samo jedno onda je to uvijek prezime, a nikako ime, kako bi se izbjegla sumnja u prisnost novinara i spominjane osobe, zadržala razina pristojnosti i poštovanja." (Obradović, 2010: 46)

Vijest o novoj ljubavi Josipa Radeljaka donesena je senzacionalistički, a taj se senzacionalizam, koji je odlika publicističkoga stila, postiže istaknutim bombastičnim

naslovima, iznadprosječno velikim fotografijama i dinamičnošću boja. Trač je pri preregistraciji zadržao mnoge odlike koje ga karakteriziraju kao žanr razgovornoga stila poput ekspresivnosti, emocionalne obojenosti, bavljenja temom iz svakodnevnoga života (privatni život poznatih osoba). Odlike su trača kao forme razgovornoga stila da se temelji na nagađanjima, neprovjerenim informacijama, i „bezazlenom brbljanju i naklapanju“ što se očituje i u ovome publicističkome traču u kojemu su takvi izrazi signal upitnosti i nevjerodostojnosti informacija.

6.2. Trač kao pretvaranje nevažnosti u reprezentativne informacije

Pokos: Severina mi je ukrala frizuru (24 sata, 27. ožujka 2015.) (Slika 3)

Tračevi u novinskome tisku, odnosno publicistički tračevi, dokaz su da novinari u pisanome obliku mogu “ni iz čega” napraviti „nešto“ koristeći se tipičnim novinarskim manipulativnim metodama kojima uvećavaju važnost informacije i plasiraju vijest u cilju privlačenja pozornosti. Na taj je način ista frizura Vlatke Pokos i Severine postala „važna“ i senzacionalna vijest čime se još jednom potvrđuje teza da su trivijalni događaji i lažna ekskluzivnost preuzeli prvenstvo u prezentaciji događaja. Trač pod nazivom *Pokos: Severina mi je ukrala frizuru* zauzima gotovo dvije novinske stranice te se, kao i trač o Josipu Radeljaku, nalazi u rubrici *Show* u novinama 24 sata. Sastoji se od senzacionalistički intoniranoga naslova tiskanoga krupnim slovima kako bi se postigao efekt dramatizacije i dviju velikih fotografija glavnih akterica trača koje zauzimaju većinu prostora stranica na kojima se trač nalazi. Takvi prenaglašeni i prostorno iznadprosječno veliki vizualni elementi imaju temeljnu ulogu u preuveličavanju važnosti teme. (Obradović, 2010: 41) Ispod naslova, koji je konvencionalno pozicioniran iznad teksta, nalazi se podnaslov koji pobliže objašnjava temu najavljenu naslovom, a uz fotografije se pojavljuju i tekstualni umeci s pomno biranim riječima kojima se postiže upadljivost trača i privlačenje pozornosti (*Velika drama na estradi*).

Dominante boje u ovome traču, kao i u prethodnome, također su crna, bijela i ljubičasta koje su prepoznatljive kao temeljne boje u rubrici *Show* u 24 sata. Upadljivom crnom bojom tiskani su naslov i podnaslov, dok bijela boja dominira kao boja podloge, ali i tekstualnih umetaka na ljubičastoj podlozi. Ljubičasta je boja i u ovome traču ostvarila svoju funkciju zaokupljanja pozornosti čitatelja budući da se izdvaja iz kontrasta crne i bijele boje i korištena je u tekstualnim umecima koji sažeto donose detalje iz teksta.

Fotografije u ovome članku imaju vrlo važnu ulogu budući da su, uz naslov, temeljni dio članka i glavni vizualni element. U odnosu na veličinu stranice iznimno su velike i atraktivne jer prikazuju Vlatku Pokos i Severinu, glavne akterice trača, u zavodljivim i privlačnim pozama. Kao i u traču o Radeljaku, funkcija im je privlačenje pozornosti, a svojom veličinom povećavaju mogućnost da će čitatelj zapaziti i pročitati tekst. U suvremenome novinarstvu fotografija ima presudnu ulogu u zaokupljanju čitateljeve pozornosti i toliko je važna da se za nju može reći da je postala „informacija; ona je članak, reportaža i komentar". (Vilović, 2011: 75) Tome svjedoče fotografije akterica koje ih prikazuju s identičnim frizurama te su po tome te fotografije obavijesne, odnosno one su informacija o sadržaju teksta.

Autorica je ovoga članka, kao i onoga o Josipu Radeljaku, Ivana Prgomet, no za razliku od njega u kojemu je prisutan subjektivan način izvještavanja, ovaj je članak pisan objektivno jer u njemu nema emocionalno obojenih izraza i riječi subjektivne ocjene. Doduše, trač se temelji na citatima, odnosno izjavama Vlatke Pokos i njezinih prijatelja kojima se o Severini nastoji stvoriti negativna slika. Stjepan Malović u članku *Vjerujemo li novinama?* ističe da je citiranje metoda kojom se novinari služe kako bi osnažili vjerodostojnost svojih podataka te obogatili sadržajne vrijednosti. (Malović, 2007: 15) Iako se u ovome traču ne pojavljuju jezični obrasci koji su signal trača poput „navodno", „nagađa se", „šuška se", ipak se ova vijest može nazvati tračem jer se ne može sa sigurnošću utvrditi njezin izvor. To se može zaključiti prema tome što autorica članka ne navodi precizan izvor informacija, nego piše da te informacije donose neimenovani voditeljičini prijatelji (*Žalim muškarce koji su s umjetnim ženama – povjerila se Vlatka prijateljici.).* Iz rečenice *Vlatka Pokos je, doznajemo, u šoku zbog Severinine nove frizure* može se utvrditi kako riječ *doznajemo*, ne navodeći pritom od koga, signalizira šuškanje, odnosno prema Solaru „nepotrebno blebetanje", što je jedno od glavnih obilježja trača.

Naslov *Pokos: Severina mi je ukrala frizuru* najavljuje temu trača – sukob Vlatke Pokos i Severine zbog iste frizure. Naslov je ujedno i metaforičan jer želi na dramatičniji način objaviti događaj koji to u suštini nije i prikazati drugu aktericu priče, Severinu, u negativnome svjetlu. U tome se očituje obilježje trača da izborom riječi stvara podlogu za oblikovanje (najčešće negativnoga) mišljenja o nekome. Naslov nadopunjuju i fotografije na kojima je fokusirana sva pažnja recipijenta budući da privlače prvenstveno svojom veličinom, a zatim i sadržajem koji prikazuje akterice s istom frizurom što je ujedno temeljni „problem" te priče. Tim preuveličavanjem događaja i prenaglašavanjem nevažnoga postiže se cilj stjecanja profita, tj. bolje prodaje novina. Teme tračeva uvijek su vezane uz slavne i javnosti poznate osobe koje žele ostaviti pozitivnu sliku o sebi, no kad god se pojavi ikakva sitnica o njihovome privatnome ili

profesionalnome životu, to uvijek postaje predmetom razgovora ili glavnom temom u medijima te se time njihova „virtuoznost“ i „savršenost“ umanjuje, odnosno time se oni približavaju običnome čovjeku. To, kako je već napomenuto, ističe i Solar: „Očekuje se da bi slavni, ugledni i poznati trebali biti 'veliki ljudi', tj. u svemu najbolji, no kada oni ne ispune očekivanja mase, posljedica je razočarenja nastanak tračeva“. (Solar, 2001: 46) Naslov je, kao i trač o Josipu Radeljaku i tajanstvenoj crnki, sadržajno djelomično usklađen s tekstom; dio teksta govori o najavljenoj temi (frizuri Vlatke Pokos i Severine), dok ostatak teksta donosi sadržajno nepodudarne informacije poput onih o Severininu nastupu na Eurosongu ili Vlatkinu studiranju. Takve „poluinformacije“ dokaz su objavljivanju događaja zbog publiciteta jer su atraktivne i popunjavaju novinske stranice.

Podnaslov i naslov sadržajno su potpuno usklađeni jer je podnaslov ispunio svoju primarnu funkciju konkretiziranja sadržaja naslova, odnosno dodatno pojašnjava najavljenu temu o sukobu Vlatke Pokos i Severine zbog frizure. U podnaslovu autorica bira zanimljivu sintagmu *Figarov pir*[19] aludirajući na figaro, predmet za uvijanje kose koji se spominje u tekstu. Takvom igrom riječima autorica na ironičan način iznosi svoj stav prema razlogu sukoba Vlatke Pokos i Severine. U tome se očituje ludička funkcija jezika, odnosno funkcija igre riječima, poigravanja jezikom. (Katnić-Bakaršić, 1999: 2) Motivi trača uvijek su ljubomora i zavist iz kojih proizlaze negativne „lažne priče“ što se uočava i u članku gdje se iz rečenice *Meni je antipatično sve što ona radi posljednjih godina i ne razumijem takvu glazbu, no njoj se uvijek sve oprašta* može zaključiti da je uzrok Vlatkina ocrnjivanja Severine ljubomora. Treba istaknuti da je u ovome članku naglasak na Severininoj „nejedinstvenosti“ te se osim kritiziranja njezinoga izgleda, kritizira i njezin profesionalni život.

U tekstualnim umecima posebno se naglašavaju vrline Vlatke Pokos kao što su marljivost (*Iako nije odustala od pjevačke karijere, Pokos marljivo studira turistički menadžment*), prirodnost (*Ne volim umjetne žene. Jadni su muškarci kad ih vide kako izgledaju gole),* a slikovitom usporedbom da je njezina kosa *poput mora* također i ljepota. U tekstu se ističe i njezina ambicioznost (*Osim studiju posvetila se i sportu i priprema se za natjecanje u minimaratonu*) te uspješnost (*Trenutačno je posvećena završetku studija turističkog menadžmenta, gdje su je proglasili najboljom studenticom*). Svim tim pretjeranim naglašavanjem Vlatkinih vrlina želi se marginalizirati Severinin lik, a pritom i njezino stvaralaštvo koje se u tekstu spominje. Posebnim izborom riječi nastoji se ostvariti primarni cilj trača kojeg ističe Marina Katnić-Bakaršić, a to je oblikovanje mišljenja o nekoj osobi ili osobama. Tako se

[19] Figarov je pir opera koju je 1786. skladao Wolfgang Amadeus Mozart.

kontrastom i hiperboličnim izrazom poput *Severina ima pet kilograma umetaka, a Vlatkina duga kosa potpuno je prirodna* želi dodatno predstaviti Severininu ličnost kao negativnu. Također, koristeći hiperbolu *Velika drama na estradi* u tekstualnome umetku želi se preuveličati sasvim beznačajan događaj s ciljem privlačenja pozornosti, stvaranja lažne ekskluzivnosti i senzacionalizma. Osim toga, više je puta spomenuto da je Severina *(is)kopirala* Vlatku, a negativnim prizvukom toga izraza želi se još više istaknuti Severinina neoriginalnost koja je temeljni „problem" sukoba. Rečeno je već da je poželjno osobe u novinama navoditi imenom i prezimenom ili samo prezimenom kako bi se zadržala razina objektivnosti, pristojnosti i poštovanja prema spomenutim osobama. S obzirom na to, u ovome je članku prisutna doza neprofesionalnosti budući da se na više mjesta Vlatku Pokos naziva samo Vlatkom (*Vlatka se koristi prirodnim izgledom i kosom*; *Vlatka obožava valove u kosi, a kad ne stigne u salon, frizuru radi uz pomoć figara*).

Trač *Pokos: Severina mi je ukrala frizuru* posebno se izdvaja trivijalnošću i lažnom ekskluzivnošću. Dramatični naslov upućuje na prividno spektakularnu priču (*Velika drama na estradi*) koja takve konotacije zadobiva isključivo u novinarsko-publicističkome stilu, dok joj u usmenoj realizaciji zasigurno ne bi bila pridodana tolika važnost. Za usmeni trač karakteristično je grananje osnovne priče u više pravaca s ponovnim vraćanjem izvornoj priči, a takva labilna struktura uočava se i ovome publicističkome traču u kojemu se s osnovne teme o Vlatkinoj i Severininoj frizuri skreće na irelevantne podatke o Vlatkinu privatnome životu te se naposljetku pažnja opet posvećuje klevetanju Severine i njezinoga rada.

6.3. Redukcija kao metoda intenziviranja učinka trača

Bivši menadžer Alanis je ukrao 21 milijun kuna **i** ***Locklear je zbog bivšeg supruga ostavila kirurga?*** (24 sata, 18. svibnja 2016) (Slika 4)

Uz senzacionalne i bombastične tračeve koji zauzimaju više od jedne novinske stranice, u dnevnim novinama 24 sata nalaze se i tračevi manjega opsega koji se u mnogočemu razlikuju od prethodno spomenutih. Velika se razlika uočava prvenstveno na grafostilističkoj razini, a kao primjer poslužit će tračevi pod nazivima *Bivši menadžer Alanis je ukrao 31 milijun kuna* i *Locklear je zbog bivšeg supruga ostavila kirurga?* Ti su tračevi uočljivo manjega opsega od prethodno analiziranih tračeva i također se nalaze u rubrici *Show*. Karakterizira ih sažetost i

ekonomičnost kazivanja te jednostavnost prenošenja informacija što je signifikant razgovornoga stila.

Naslovi obaju tračeva tiskani su pisanim slovima srednje veličine, nešto veće od veličine teksta. Naslovi su konvencionalno linearno pozicionirani iznad teksta koji najavljuju. U njima naslov nije, kao u izrazito senzacionalističkim tračevima kojima se naslovom nastoji osigurati da čitatelj uoči trač i zastane na stranici, pisan tiskanim slovima velikoga fonta i u boji, stoga se na temelju toga može zaključiti kako nisu pisani s ciljem da isključivo privuku čitateljevu pažnju.

Da ti manji tračevi nisu u funkciji senzacionalizma svjedoči i nedostatak fotografija i boja. Naime, oba su trača tiskana crnom bojom na bijeloj podlozi i nemaju dodatnih boja kojima bi se izdvojili od ostalih vijesti rubrike ili bi se istaknule određene informacije iz teksta. Također, istaknuti tračevi nemaju podnaslove ni tekstualne umetke. Ono po čemu se ti tračevi grafički razlikuju jedan od drugoga jest fotografija – trač o glumici Heather Locklear sadrži fotografiju glavne akterice, dok trač o menadžeru Alanis Morissette sadrži samo naslov i tekst bez fotografije. Budući da su fotografije jedna od ulaznih točaka koja privlači čitatelja, može se reći da s obzirom na fotografije, ti tračevi nisu u funkciji zaokupljanja čitateljeva oka kako bi ih, listajući novine, zapazio i pročitao. Također, iako trač o glumici Locklear sadrži fotografiju, ona je mnogo manja od fotografija u prethodnim tračevima te ne privlači pažnju i ne popunjava novinsku stranicu s ciljem profita, odnosno prodaje novina, već da upotpuni rubriku u kojoj se nalazi.

Vjerodostojnost i istinitost tračeva uvijek je upitna. Kako kaže Solar, u tračeve najčešće ne vjerujemo ili sumnjamo u njihovu istinitost. Temeljnu formulu trača „čuje se“ – „moglo bi biti istina“ u traču o glumici Locklear potvrđuje rečenični znak upitnik (?) na kraju naslova koji je najčešći i najsigurniji signal trača, odnosno signal upitnosti i istinitosti. Upravo je upitnik mamac čitatelju da poželi pročitati tekst i saznati nudi li odgovor na pitanje iz naslova.

Na tematsko-motivskoj razini uočava se da je trač o Heather Locklear izrazito kratak te da je naslov potpuno usklađen sa sadržajem teksta koji ukratko objašnjava najavljenu temu i ne donosi nikakve irelevantne podatke poput tračeva o Josipu Radeljaku te Vlatki Pokos i Severini. Na samome početku, objekt trača, glumicu Locklear, autorica naziva spletkarošicom Amandom Woodward iz „Merlose Placea“. Takvim stilističkim postupkom imenovanja glumice javnosti poznatim imenom čitatelja se privlači da pročita ostatak teksta budući da objekt trača tako postaje prepoznatljiv, a sam trač razumljiviji i privlačniji. Osim upitnika u naslovu, jasan je signal trača i primamljivi izraz u tekstu „šuška se“ (*Šuška se da je Heather Locklear (54)*

ostavila estetskoga kirurga zbog rokera Tommyja Leeja (53), s kojim je bila u braku od 1986. do 1993.) koji dovodi istinitost trača u pitanje ne navodeći točan i pouzdan izvor informacija što traču daje dozu zanimljivosti. Ključna značajka trača, prema Solaru, jest njegovo prenošenje od čovjeka do čovjeka pri čemu je važan emocionalni stav prenositelja prema priči koju prenosi. Upravo tu tezu potvrđuje izraz „šuška se“ koji svjedoči o prenošenju priče trača, odnosno o pripovijedanju. Tim izrazom, odnosno onomatopejom, ističe se usmenost trača kao njegov primarni oblik i potvrđuje uvjet njegova nastanka, a to je upravo prenošenje ogovaranjem i „šuškanjem“.

I u drugome traču koji govori o bivšem menadžeru pjevačice Alanis Morissette informacije su donesene na jednostavan, sažet i jasan način, a naslov je u potpunosti usklađen sa sadržajem teksta koji govori isključivo o najavljenoj temi. Da je riječ o neprovjerenoj informaciji signaliziraju izrazi „šuška se“ i „navodno“ (*Šuška se kako je bivši menadžer ukradeni novac potrošio na Bora Bori, a navodno je otplatio i kockarski dug, koji mu se nagomilao na Bahamima*) koji upućuju na mogućnost da su te informacije netočne. Osim toga, u tekstu se nalazi i izjava neimenovanoga izvora bliskoga pjevačici, što također dovodi u pitanje istinitost trača. Za razliku od tračeva u kojima se različitim stilskim postupcima (izbor riječi, stilske figure, raspored informacija i sl.) nastoji utjecati na stvaranje (negativnoga) mišljenja o nekome, u ovim kratkim tračevima informacije su donesene sažeto i konkretno te nema izraza koji bi utjecali na stvaranje negativne slike o osobama o kojima je riječ.

Dakle, može se zaključiti da izdvojeni tračevi nisu u službi senzacionalizma budući da su maloga opsega, naslovi nisu bombastično istaknuti velikim fontom i bojom, nema tekstualnih umetaka kojima bi se privukla pažnja, a fotografije su, ili maloga formata, ili ih čak niti nema. Svojom pozicioniranošću unutar rubrike, u donjemu lijevomu kutu novinske stranice ukazuju na manju važnost spram „velikih“ lažno dramatičnih tračeva koji se često protežu na više od jedne novinske stranice. Na temelju rečenoga, moglo bi se zaključiti da su ti tračevi u službi popunjavanja rubrike u kojoj se nalaze i, za razliku od prethodnih tračeva, više su informativnoga karaktera jer su sažeti i u njima nema nabrajanja nečijih osobina niti posebnih stilskih postupaka kojima se nastoji utjecati na oblikovanje čitateljeva mišljenja o osobama koje se u traču spominju.

6.4. Profesionalna diskvalifikacija kao metoda trača

Vlahov smijenjen zbog astrologinje i zaradio opomenu pred otkaz (Jutarnji list, 17. lipnja 2016.) (Slika 5)

Vijest o Petru Vlahovu razlikuje se od svih prethodno spomenutih tračeva koji se nalaze u zabavnoj rubrici *Show* u novinama 24 sata jer se nalazi na početnim stranicama dnevnih novina Jutarnji list i to u rubrici pod nazivom *Vijesti*. Unatoč tome što je po svojemu karakteru vijest, može se reći da se u toj vijesti krije trač. Naime, priča nosi naslov *Vlahov smijenjen zbog astrologinje i zaradio opomenu pred otkaz*, ali se u sadržaju nagađa pravi razlog njegove smjene. Zauzima četvrtinu stranice i ne ističe se vizualno poput tračeva o poznatima i slavnima iz rubrike *Spektakli* koja se također nalazi u Jutarnjem listu.

Na grafostilističkoj razini, vijest se sastoji od naslova tiskanoga pisanim slovima srednje velikoga fonta, podnaslova, nadnaslova te fotografija. Naslov je uobičajeno postavljen iznad najavljenoga teksta koji je organiziran u dva kraća stupca, stoga se i ovdje može reći da je riječ o jednostavnosti i ekonomičnosti kazivanja. Iznad naslova nalaze se dvije fotografije; prva prikazuje novinara Petra Vlahova, dok druga fotografija donosi isječak iz telefonskoga razgovora s astrologinjom Anđelkom Subašić koji se odvijao usred *Dnevnika 3* kojega je vodio spomenuti novinar. Za fotografiju Petra Vlahova može se reći da je portretskoga karaktera, odnosno da ne svjedoči zbivanju događaja, nego je u članku prisutna više iz formalnih nego funkcionalnih razloga. (Hrnjić, 2007: 199) Za drugu fotografiju može se reći da je svjedočanstvo o događaju i potvrda da se on zaista dogodio, te da doprinosi autentičnosti teksta budući da prikazuje isječak iz spornoga telefonskog razgovora s astrologinjom Subašić.

U članku dominira crna boja; vijest je tiskana crnim slovima na bijeloj podlozi. Osim crne boje, pojavljuje se i jedna riječ pisana tiskanim slovima upadljivom crvenom bojom (*Prisavlje*) koja navodi mjesto zbivanja događaja koje je, uz aktere i vrijeme zbivanja, jedno od temeljnih elemenata svake priče. Riječ *Prisavlje* dio je nadnaslova koji sažeto najavljuje temu, odnosno sadržaj vijesti (*PRISAVLJE Kažnjen urednik Dnevnika 3*), a istaknuta je kao ključna riječ jer je poznato da se na toj adresi nalazi uredništvo Hrvatske radiotelevizije koja emitira Dnevnik 3. Vijesti bez grafičke opreme imaju manju šansu da budu pročitane, stoga je u većini članaka prisutna izrazita dominacija fotografija i boja. Ova vijest ne privlači izgledom poput ostalih tračeva u kojima dominiraju uočljivi naslovi pisani uglavnom tiskanim slovima izrazito velikoga fonta kojima je namjera usmjeravanje recipijentove pažnje. No iako ova vijest nije napisana senzacionalistički i fotografije nisu nadprosječno velike u odnosu na novinsku stranicu

i sam tekst, ipak se može reći da su one njezina ulazna točka budući da su one prvo što će čitatelj zapaziti u tome članku.

Tema je istaknute vijesti smjena i opomena pred otkaz voditelja Dnevnika 3 Petra Vlahova zbog poziva astrologinje Anđelke Subašić usred emitiranja emisije. Događaj je sporan i skandalozan budući da se smatra krajnje apsurdnim i neprofesionalnim u takvoj emisiji nazvati astrologinju da predvidi hoće li pasti Vlada. Uspoređujući ovaj trač s prethodnima u kojima se tematizira privatni život javnih i poznatih osoba, ovdje je riječ o profesionalnome traču o novinaru Vlahovu. Govoreći o autorstvu tekstova u novinama, Stjepan Malović navodi da čitatelji vole znati tko je autor teksta, a netko se čak i odlučuje kupovati novine zbog svojih omiljenih autora. Ipak, ističe da je većina autora u novinama potpisana samo inicijalima, što zahtijeva od čitatelja daleko veće poznavanje novinara. (Malović, 2007: 14) Dok je u tračevima iz 24 sata autorica navedena imenom i prezimenom, u ovoj vijesti, odnosno traču, njegovu autoru, K. Rožmanu, navedeno je samo prezime, a ime je napisano inicijalom. Može se zamijetiti da je tekst pisan subjektivno i da se iz njega iščitava autorov stav prema događaju koji je izražen ironijom: *Vlahov, koji astrologinju prije telefonskog uključivanja u emisiju očito nije ispitao i o vlastitoj sudbini, ove vijesti doznao je od Jutarnjeg lista, no nije želio ništa komentirati.* Tom se ironijom (dodatno naglašenom riječi *očito*) izražava izrugivanje autora tome činu Petra Vlahova.

Da je ova vijest, unatoč tomu što se nalazi u rubrici *Vijesti*, trač, nazire se već u podnaslovu kojim se ističe kako *upućeni* kažu da je *pravi uzrok* smjene Vlahova taj što je *navodno* simpatizer Mosta, političke stranke u Hrvatskoj. Dakle, izvor podatka nije poznat ni naveden (*upućeni*), a o upitnosti vijesti svjedoči i riječ *navodno* koja upućuje na formulu trača „čuje se – moglo bi biti istina“, što znači da informacija nije sigurna i provjerena. To potkrjepljuju i izrazi u tekstu poput *Izvori bliski donedavnom uredniku kažu*…, *Neslužbeno doznajemo*…, …*govore prijatelji Petra Vlahova*, iz kojih se zaključuje su informacije potencijalno neistinite. Da je ipak riječ o traču, a ne ozbiljnoj vijesti informativnoga karaktera, upućuju i međunaslovi u tekstu (*TRI ŠESTICE* te *SVEMIR I BOG*) koji više pripadaju ležernome štivu, a ne stručnome kakav obično zahtijevaju vijesti ozbiljnoga karaktera.

U radu je navedeno da, prema Marini Katnić-Bakaršić, bit trača nije u događaju, već u (negativnome) mišljenju o nekoj osobi ili osobama. U rečenici …*neki od njih nisu mogli vjerovati vlastitim očima kad su ugledali svog urednika kako sav ozbiljan uz pomoć astrologinje iščitava sudbinu iz zvijezda* želi se s podsmijehom narugati Petru Vlahovu i tako navesti čitatelja na stvaranje slike o njemu kao neprofesionalnome voditelju i praznovjernoj osobi. Međunaslovi su simbolični i kontrastni te time kontroverzni i privlačni čitatelju. Naime, tri su šestice inače

simbol zle sile i u tekstu najavljuju praznovjerje koje je sporno u izdvojenome TV prilogu, dok svemir i bog stoje kao semantički suprotni pojmovi. Autor piše da se astrologinja *zabavila* aktualnim političarima te su iz televizijskoga priloga izdvojene upravo riječi astrologinje na kojima počiva besmislenost ove priče poput hiperboliziranih izraza da *Karamarka čuvaju svemir i bog*; *Oreškovića je okarakterizirala kao čvrstog i hrabrog, odgovornog čovjeka*, dok je za Petrova rekla da je *grupni psihoterapeut*, aludirajući pritom na njegovo profesionalno zanimanje psihijatra. Tim hiperbolama autor želi prikazati političare kao moćne ljude usput im se izrugujući.

Čitajući ovaj trač, na stilističkoj se razini može uočiti korištenje ironije kojom se želi narugati Petru Vlahovu i stvoriti negativnu sliku o njemu kao novinaru naglašavajući njegovu neprofesionalnost samim time što je riječ o glavnoj informativnoj emisiji u Hrvatskoj. Ono čime se ovaj trač izdvaja od ostalih jest nedostatak trivijalnosti i lažne ekskluzivnosti te „bezazlenog blebetanja“ budući da se tiče profesionalnoga života novinara, a ne pikanterija iz privatnoga života javnih osoba.

6.5. Formulaična struktura trača

Glumica Stana Katić tajno se udala u Dalmaciji (Jutarnji list, 29. travnja, 2015) (Slika 6)

Stilistička su čvorišta trača u novinskome tisku gotovo uvijek ista pa se i u traču *Glumica Stana Katić tajno se udala u Dalmaciji* mogu uočiti iste stilističke ulazne točke kao i kod prethodnih tračeva poput fotografija, boja i rasporeda informacija. Trač se nalazi na desnoj polovici stranice dnevnih novina Jutarnji list u rubrici *Spektakli*. Sam je naziv rubrike postao stilistički obilježjen jer semantički određuje tematiku te će čitatelja koji zaista očekuje spektakle iz života slavnih privući „spektakularni“ naziv.

Trač čine naslov, podnaslovi, tekst i tekstualni umetak kojim se izdvaja zanimljivost iz teksta. Upadljiv je zbog velike fotografije koja zauzima prostora isto koliko i tekst trača, ali i zbog riječi „tajno“ u naslovu. Na velikoj se fotografiji nalaze akteri priče – glumica Stana Katić i njezin suprug Kris Brkljača, a mala crnobijela fotografija prikazuje prstenje objekata priče, čime se ujedno potvrđuje teza da su fotografije često svjedočanstvo priče.

U stiliziranju grafičke razine trača upotrijebljene su bijela, crna i ljubičasta boja. Ljubičasta se boja nalazi na haljini ženske akterice, a da upravo taj izbor fotografije nije slučajan

ukazuje i ljubičasta boja u nazivu rubrike *Spektakli* kao i u nadnaslovima ostalih tračeva na toj stranici novina. Ljubičasta je boja uočljiva i korištenjem upravo te boje na fotografiji ostvaren je cilj privlačenja pažnje čitatelja. S tim ciljem ista je boja korištena i u rubrici Show novina 24 sata. Ispod velike fotografije nalazi se deblje otisnut naslov *Glumica Stana Katić tajno se udala u Dalmaciji* u bijeloj boji na crnoj podlozi, dok je tekst trača otisnut crnom bojom na bijeloj podlozi. U tekstu se nalaze i dva međunaslova (*Završio studij prava* i *Detektivka Kate*) koji imaju ulogu dodatnog pojašnjavanja statusa ličnosti iz teksta. Ispod manje fotografije nalazi se deblja crna linija koja omeđuje prostor između fotografije i tekstualnog umetka. Iz umetka se doznaje pikanterija o muškom akteru priče pomoću koje subjekt, tj. autorica teksta želi postići veću zamijećenost te vijesti u moru ostalih vijesti.

Mediji uvijek pišu o određenom „tipu čovjeka“ koji se izdvaja posebnim osobinama. „Virtuoznost“ Stane Katić naglašena je već u naslovu gdje se autorica poslužila epitetom *lijepa* u karakterizaciji glumice, a to da je ona vrijedna medijske pažnje može se iščitati dalje u tekstu. Izdvojenost od ostalih ljudi krije se u njezinim glumačkim sposobnostima koje autorica trača naglašava te uz to navodi da je glumica *iznimno diskretna, samozatajna, lijepa,* a za njezin lik iz serije koristi epitete *lijepa i pametna Kate Beckett*. U takvim se izrazima, dakle, primjećuje subjektivna ocjena autora, a subjektivnost je značajka razgovornoga stila.

Tekst trača iznosi događaj o vjenčanju glumice Stane Katić te se, osim od šturih informacija o događaju, sastoji od izjava glumice o svojemu životnome putu te podatcima o novopečenom suprugu. Trač govori o privatnome životu javne osobe, no spominjući seriju *Castle* i poistovjećujući glumicu Stanu Katić s likom detektivke Kate koju ona glumi, autorica trača povećava mogućnost prepoznavanja osobe i približava priču čitatelju, kao što je i slučaj u spomenutom traču o glumici Locklear u kojemu je nazvana spletkarošicom Amandom Woodward, likom poznatim javnosti.

Kako bi se istaknula neobičnost priče životnoga puta muškoga aktera, autorica trača navodi da je on bio *beskućnik na njujorškim ulicama, oženio se, razveo, uspio završiti studij prava i preseliti u Kaliforniju, te postati ozbiljan i uspješan biznismen*. Motivi beskućnika, zvijezde i biznismena stvorili su u ovome traču zanimljivu i čitatelju privlačnu priču ispunivši time svoju ubjeđivačku (konativnu) funkciju.

Na jezičnoj razini publicistički stil redovito upotrebljava vješte igre riječima kojima se postiže zabavljanje čitatelja te isto tako i veća konzumacija i prodaja novina. Riječ „beskućnik“ koja pobliže označava muškoga aktera trača Krisa Brkljaču u suprotnosti je sa semantostilemom „zvijezda“ u izrazu *zvijezda serije* upotrijebljenim za označavanje glumice Stane Katić te se

može primijetiti da je riječ „beskućnik“ spretno izdvojena u tekstualnom umetku ispod fotografije s namjerom začuđenja čitatelja. Trač služi za zabavu te se u toj domeni uočava poveznica između njega kao usmene forme razgovornoga stila i pripadnosti novinarsko-publicističkome stilu. Pretvorba u jednu od formi publicističkoga stila traču je omogućila zaradu i tržišnu vrijednost.

Ljude se sa sociološkog aspekta promatra kao radoznale i željne otkrivanja tajni te se zato priča o tajnom vjenčanju glumice Stane Katić odmah čini zanimljivom. Temeljna formula trača „moglo bi biti istina“ potvrđuje se tajnošću iznošenja informacija o događaju, odnosno poluinformacijama koje trač nudi kao što su *uspješno izbjegla pozornost radoznalih medija; jedina informacija koju je njezin PR pustio u medije bila je da je vjenčanje održano u Dalmaciji*, a signal nagađanja također je i izraz *navodno.* (Ne)vjerodostojnost priče i okolnosti događaja na taj način postaju tračem i time se svrstavaju u rubriku *Spektakli.*

„Pričanje“ olabavljuje trač te subjekt trača mora tragati za novim informacijama kojima će priča postati primamljiva čitatelju. U svrhu toga navode se biografski podatci o slavnim osobama kao što je slučaj i u ovome traču. O akterici Stani Katić i o njezinu zaručniku ispričana je priča koja je složena tako da čitatelj dobije sliku o životu i radu slavne glumice. Priča tako postaje čvršća i više se ne može govoriti o njezinoj labilnoj strukturi budući da je subjekt trača svoju priču očvrsnuo provjerenim informacijama.

Svaki trač obilježen je tendencijom prenošenja od osobe do osobe pa će se tako i ovaj trač prenositi od medija do medija što ga potvrđuje kao formu razgovornoga stila koji je preregistriran u novinarsko-publicistički. Dakle, u razgovornome stilu on pripada usmenoj formi, „stvarnim ljudima“, a u novinarsko-publicističkome su mediji preuzeli ulogu sredstva prenošenja.

Definicija trača kao „ogovaranja“ i „klevetanja“ ovdje se može potvrditi djelomično jer on ne donosi priču u cilju ocrnjivanja osobe i stvaranja negativnoga mišljenja o nekome. Banalnosti, „blebetanje“, kolokvijalizmi karakteristični za razgovorni stil i ekspresivni izrazi nisu prisutni. Ovdje se ne radi o „pričanju protiv“, već o „pričanju o“. Po tim se značajkama može utvrditi da se trač *Glumica Stana Katić tajno se udala u Dalmaciji* većim brojem stilističkih značajki preregistrirao iz primarno usmene forme u formu novinarsko-publicističkoga stila – iz elementarno narativne forme trač se preregistrirao u formu žurnalističke narativnosti. Ipak, po nekim je osobinama zadržao svoje primarne značajke kao žanra razgovornoga stila, a to su subjektivna ocjena osobe izražena uljepšanim izrazima (*lijepa, pametna, samozatajna glumica),* te izrazi koji upućuju na neprovjerenost informacija (*navodno*).

6.6. TV trač

(Studio, tjedni prilog Jutarnjega lista, 2. – 8. Studenoga, 2013.; 19. – 25. travnja 2014.; 6. – 22. travnja 2016.) (Slika 7, Slika 8, Slika 9)

Za razliku od naziva rubrika ostalih novina, tjedni prilog Jutarnjega lista *Studio* odabirom naziva rubrike *TV trač* izričito naglašava o kakvom se tipu vijesti radi. Budući da je prvotna namjena takvih vijesti razonoda čitatelja, rubrika *TV trač* samim izgledom ispunjava svoj cilj privlačenja čitatelja, a isto tako i zabavljanja recipijenta vizualnim efektima – bojama i atraktivnim fotografijama pri čemu se uočava konativna funkcija jezika, odnosno utjecaj poruke na recipijenta.

Rubrika *TV trač* izdvaja se od ostalih rubrika u prilogu *Studio* položajem u lijevoj polovici stranice te uočljivim kontrastnim bojama – crnom, crvenom i bijelom. Naslovi i tekstovi trača otisnuti su bijelom bojom i pisani su velikim tiskanim slovima, a podloga teksta u crvenoj je ili crnoj boji. U rubrici se nalaze četiri trača iz svijeta sapunica, a tematika rubrike naznačena je naslovom *Što junaci sapunica rade kada se ugase svjetla reflektora?* što pobuđuje radoznalost čitatelja. Uz svaki se trač nalazi fotografija aktera priča pri čemu se može uočiti pravilnost u oblikovanju – fotografije uz prvi i treći trač uokvirene su podebljanim crnim krugom, dok druga i četvrta nemaju nikakav okvir. Ispod fotografija uokvirenih crnim podebljanim krugom redovito se nalaze tekstualni umetci koji na sažet način donose glavne informacije iz teksta trača, iznose tko su akteri priče i o čemu je zapravo u tekstu riječ.

U rubrici se uočava i vrlo pažljiv odabir fotografija od kojih najmanje jedna prikazuje polugolo muško ili žensko tijelo. To potvrđuje i tezu da trač okuplja mase, tj. stvara okružje za "pričanje", "brbljanje" i komentiranje ljudskih vrlina i mana. Korištenje fotografija koje prikazuju izazovna ljudska tijela pridonosi senzacionalizmu trača kao jednoj od njegovih primarnih osobitosti, njegovoj namjeri da stvori priču ni iz čega te istodobno ogoli ljudskost slavnih osoba na direktan i indirektan način. Funkcija je atraktivnih fotografija okupiranje pažnje čitatelja novina pa će se na taj način povećati vjerojatnost da čitatelj prvo uoči i pročita trač uz koji stoji fotografija privlačne slavne osobe. Igranje na kartu seksualnosti u medijima je uvijek uspješno te se po tome može zaključiti da je spoj tekstualnosti i tjelesnosti u tračevima postao konstanta.

Fotografije polugolih aktera priča često nisu usklađene sa sadržajem teksta, odnosno fotografija ne upućuje na sadržaj teksta što potvrđuju tračevi pod naslovima *Aracely: bivši muž*

ne brine za svoju djecu! i *Livia Brito pod svaku cijenu želi izbjeći sud.* Odabrane fotografije ne donose informacije vezane uz priču iz trača i uzete su s ciljem da čitatelj pročita tekst. One, dakle, služe kao mamac i tako povećavaju mogućnost konzumiranja tračeva stvarajući svoju publiku. Zajednička je karakteristika svih navedenih rubrika pod nazivom *TV trač* ta što u njima dominiraju fotografije portretskoga karaktera koje, kako navodi Zarfa Hrnjić, nisu svjedočanstvo o događaju te se iz njih teško zaključuje o raspoloženju osobe ili atmosferi događaja, a prisutne su samo kako bi istaknule aktere priče. (Hrnjić, 2007: 199) Ipak, u rubrici se nalaze i fotografije čiji sadržaj jest u skladu s tekstom i koje doprinose razumijevanju sadržaja teksta kao što su fotografije uz tračeve *Stavio pa maknuo seksi fotografiju* i *Eiza na naslovnici GQ-a*. Ti se tračevi tiču upravo priloženih fotografija te se u njima navodi što je sporno u vezi toga slikovnoga materijala.

Izdvojeni tračevi donose novosti iz poslovnoga i privatnoga svijeta javnih ličnosti, no to nisu uvijek novosti u pravome smislu riječi. Tekstualni sadržaji tračeva često su banalizirani i napisani s ciljem ispunjenja rubrike o čemu svjedoče i tračevi *Mel Maia se mora ošišati na ćelavo* i *Meryem uživa s kćerkicom Larom*. Takvi tračevi nisu bombastični i ne donose izrazito recipijentu zanimljive informacije, no često se uz njih mogu pronaći fotografije koje slavnu osobu prikazuju kao humorističnu i zabavnu kakav je i trač *Meryem uživa s kćerkicom Larom* i priložena fotografija. Na taj je način trač kao publicistička forma opravdao svoj status nositelja zabave u medijima.

Solar ističe da je objekt trača u pravilu uvijek "netko" poznat, slavan ili istaknut bilo u užem krugu ljudi ili pak u krugu onih o kojima govore masovni mediji. Naglašava pritom da zapravo jedino mediji mogu nekoga učiniti poznatim čime on postaje predmetom trača. (Solar, 2001: 44) Budući da su slavne osobe zbog medijske eksponiranosti i posebice svojega profesionalnoga zanimanja shvaćane kao "virtuozi", tu potvrdu svojega položaja i izdvojenosti nad "običnim ljudima" dobivaju upravo od publicistike koja ih redovito opisuje ekskluzivnim epitetima poput "atraktivni" (*atraktivni glumac David Zepeda*), "prelijepa" (*prelijepa meksička glumica Angelique Boyer*), "poznata" (*poznata meksička glumica Aracely Arambula*), "popularna" (*popularna meksička glumica Livija Brito*), "zgodan" (*zgodni glumac Julian Gil*), "talentirana" (*talentirana ljubimica Mel Maia*). U tome se postupku autora novinskih članaka uočava izrazita subjektivnost u donošenju informacija što je jedno od obilježja razgovornoga stila.

Govoreći o jezičnoj razini tračeva, primjećuje se da su u naslovima česti frazemi preuzeti iz razgovornoga stila koji čine trač zanimljivijim i privlačnijim kao što su "nabiti

nekome rogove" u traču *Angelique mi je nabila rogove*, "biti u gabuli" u naslovu *Brak Gabriela Sota i dalje u gabuli*, "opeći se zbog nečega" u *Angelique se opekla zbog uloge u seriji*. Premda se izraz "opeći se" prvotno shvaća kao frazem što bi čitatelj mogao i pomisliti primajući tu informaciju, taj se izraz ovdje shvaća doslovno jer se zaista radi o opekotinama glumice. Jezične su igre česte u tračevima pri čemu se uočava ludička funkcija jezika, tj. svjesno i hotimično poigravanje jezikom koje je karakteristika publicističkog stila.

Osobitost trača kao primarno forme razgovornoga stila može se primijetiti u izrazima koji ukazuju na nagađanja i mogućnosti da je događaj neistinit, kao što je "šuška se" u traču *Amerikanci ludi za Halitom Ergencom* (*Šuška se, naime, da je Halit dobio poslovnu ponudu ugledne američke produkcijske kuće*), "čini se" u traču *Stavio pa maknuo seksi fotografiju* (*...glumac se, čini se, prepao i maknuo fotografiju na kojoj se vidi praktički sve*), "možda" u *Brak Gabriela Sota i dalje u gabuli (...brak Geraldine Bazan i Gabriela Sota možda ipak neće uspjeti*) te "vjerojatno" u "*Angelique mi je nabila rogove"* (*Poznata glumica, model i pjevačica, koju smo gledali u sapunici "Teresa", vjerojatno mu je bila nevjerna*). Svi ti izrazi ukazuju na "brbljanje", "šuškanje", prenošenje priče od jedne do druge osobe i od medija do medija.

Može se reći da se u rubrici *TV trač* senzacionalizam, koji je značajka novinarsko-publicističkoga stila, postiže ponajviše na grafostilističkoj razini – uporabom kontrastnih boja i geometrijskih oblika kruga i kvadrata u koje se smještaju tekstovi i atraktivne fotografije, a kada se žele istaknuti nečije mane i nekoga ocrniti, to se postiže izravnim prenošenjem riječi aktera priče i rečeničnim znakom uskličnikom (*"Angelique mi je nabila rogove", Aracely: Bivši muže ne brine za svoju djecu!*). Na tematsko-motivskoj razini senzacija se postiže većinom frazemima, ekspresivnim i emocionalno obojenim izrazima te stilskim figurama preuzetima iz razgovornoga stila.

7. Zaključak

Razgovorni stil odlikuju teme iz svakodnevnoga života, spontanost, jednostavnost, neslužbenost komuniciranja. U njemu se može naći najviše subjektivnih i emocionalno obojenih izraza. Kao posebno zanimljiv žanr razgovornoga stila izdvaja se trač koji prenesen u publicistički stil zadobiva drugačiju funkciju. Naime, primarna je funckija trača kao usmene forme socijalna funkcija, odnosno povezivanje ljudi zainteresiranih istom temom i uspostavljanje grupne solidarnosti, dok je funkcija publicističkoga trača iz banalnih tema napraviti senzaciju i spektakl s ciljem privlačenja određenoga čitateljskog kruga i veće prodaje novina, što je uvjetovano time što, za razliku od usmenoga trača, u publicističkome traču nema neposrednoga kontakta adresata i recipijenta.

Trač se kao bezazleno "brbljanje" posebice ističe u novinama tabloidnoga ili polu-tabloidnoga tipa, poput 24 sata, za koje su karakteristične vijesti manjega opsega s popratnim velikim fotografijama i uočljivim bombastičnim naslovima kao što su tračevi *Pokos: Vlatka mi je ukrala frizuru, Radeljak opet ljubi crnokosu,* ili u Jutarnjemu listu *"Angelique mi je nabila rogove"* te *Amerikanci ludi za Halitom Ergencom*. Iako se u novinama mogu zamijetiti i manji tračevi koji nisu upadljivi i senzacionalni, analizirajući stil tračeva iz dnevnih novina 24 sata i Jutarnji list, u gotovo svim se tračevima uočava pravilnost u njihovu grafičkome oblikovanju pri čemu se redovito izdvajaju važni vizualni stilistički elementi kao što su efektni i napadni naslovi, iznadprosječno velike fotografije i uočljive boje.

U radu je naglasak bio na procesu preregistracije trača kao primarno usmenoga žanra razgovornoga stila u publicistički stil, odnosno novinski tisak. Pri tome se posebna pozornost posvećivala jakim pozicijama teksta, odnosno stilističkim čvorištima poput izbora riječi, stilskih figura, imenovanja, ustaljenih stilskih obrazaca i sl. Moglo se uočiti da je trač prelaskom u publicistički stil zadržao mnoga svojstva karakteristična za njega kao žanr koji se primarno realizira u usmenoj formi. Primjerice, signal trača kao žanra razgovornoga stila, a isto tako i publicističkoga trača, na jezičnoj su razini izrazi poput "šuška se", "navodno", "tvrdi izvor", "nagađa se" koji su postali ustaljenim stilskim obrascem i koji signaliziraju prepričavanje i prenošenje trača od osobe do osobe, odnosno od medija do medija. Osim tih izraza, u tisku je jasan signal trača i rečenični znak upitnik koji se pojavljuje u nekim tračevima. U nekima od analiziranih tračeva posebno je izražen figurativan način izražavanja brojnim metaforama, epitetima, te posebice hiperbolama i ironijom, kojima se nastoji utjecati na oblikovanje čitateljeva stava o nekoj osobi u traču, što je jedno od temeljnih obilježja i usmenoga i publicističkoga trača. Na leksičkoj se razini uočava izrazita jezična kreativnost postignuta

brojnim frazemima (*biti u gabuli, nabiti nekome rogove, proći nekome pred nosom*) porijeklom iz razgovornoga stila i karakterističnih za usmeni trač, a njima se postiže slikovitost i ostvaruje ludička funkcija jezika. U usmenome traču važno je emocionalno stajalište prenositelja prema samoj priči koje ju dalje oblikuje, a u publicističkome traču, kojega bi trebala odlikovati profesionalnost i nepristranost, često se uočava subjektivnost u iznošenju priče koja se ponajviše očituje u ironiji koja otkriva autorov stav, tj. njegovo stajalište prema priči (*Vlahov smijenjen zbog astrologinje i zaradio opomenu pred otkaz; Radeljak opet ljubi crnokosu*).

Može se, dakle, zaključiti da je, iako Marina Katnić-Bakaršić navodi da promjena medija može bitno utjecati na stil žanrova, transpozicijom trača iz usmene forme razgovornoga stila u novinarsko-publicistički, odnosno u novinski tisak, trač zadržao mnoga obilježja primarnoga stila kojemu pripada, poput tema, specifičnoga izbora riječi te izraza kojima se nastoji ostvariti njegova bit, a to je (najčešće negativno) mišljenje o nekoj osobi ili osobama. Prelaskom u novi medij najviše se promjena očituje na jezičnoj, tj. pravopisnoj razini pri čemu je trač prilagođen pravopisnim normama novoga stila. Prelaskom u novinarsko-publicistički stil trač zadobiva novu funkciju; iz primarne socijalne funkcije uspostavljanja grupne kohezije, odnosno bliskosti među svim pripadnicima skupine, publicistički trač senzacionalizmom ostvaruje cilj svakoga novinskoga tiska, a to je veća prodaja i profit koji medijima osigurava opstanak.

8. Literatura

1. Hudeček, Lana, *Jezične značajke novinskih naslova* u: *Jezik i mediji – jedan jezik: više svjetova*, ur. Jagoda Granić, Hrvatsko društvo za primijenjenu lingvistiku – HDPL, Zagreb – Split, 2006.

2. Hudeček, Lana i Mihaljević, Milica, *Jezik medija: Publicistički funkcionalni stil*, Hrvatska sveučilišna naknada, Zagreb, 2009.

3. Jurković, Vanda, Jurković, Mato i Rončević, Stjepan, *Dizajn stranice novina i časopisa* u: *9. međunarodno savjetovanje tiskarstva, dizajna i grafičkih komunikacija Blaž Baromić, Zbornik radova*, Lovran, 2005.

4. Katnić-Bakaršić, Marina, *Stilistika*, Ljiljan, Sarajevo, 2001.

5. Klaić, Bratoljub, *Rječnik stranih riječi*, Nakladni zavod Matice hrvatske, Zagreb, 1978.

6. Malović, Stjepan, *Vjerujemo li novinama?* u: *Vjerodostojnost novina*, ur. Stjepan Malović, Icej, Zagreb, 2007.

7. Obradović, Đorđe, *Pretvaranje ljudske tragedije u medijsku zabavu,* Medijski dijalozi 5, Podgorica: Elit, 2010.

8. Silić, Josip, *Funkcionalni stilovi hrvatskoga jezika*, Disput, Zagreb, 2006.

9. Simeon, Rikard, *Enciklopedijski rječnik lingvističkih naziva,* Matica hrvatska, Zagreb, 1969.

10. Solar, Milivoj, *Mit i trač kao temeljni diskursi našega doba*, Republika, siječanj-veljača, 1-2., 2001.

11. Vilović, Gordana, *Novine* u: *Uvod u medije*, ur. Zrinjka Peruško, Naklada Jesenski i Turk, Hrvatsko sociološko društvo, Zagreb, 2011.

12. Hrnjić, Zarfa, *Grafička opremljenost teksta kao element vjerodostojnosti dnevnih novina* u: *Vjerodostojnost novina*, ur. Stjepan Malović, Icej, Zagreb, 2007.

Internetski izvori

1. Ivas, Ivan, *Tropi u novinskim naslovima*, Medijska istraživanja 10 (2), 2004.

   (http://hrcak.srce.hr/search/?q=tropi+u+novinskim+naslovima) (30. 8. 2016.)

2. Katnić-Bakaršić, Marina, *Lingvistička stilistika*, Budimpešta: Open Society Institute, 1999.

   (http://rss.archives.ceu.hu/archive/00001017/01/18.pdf) (30. 8. 2016.)

Novinski predlošci

1. 24 sata (27. ožujka. 2015., 2. svibnja. 2016., 18. svibnja. 2016.)

2. Jutarnji list (17. lipnja 2016., 29. travnja 2015.)

3. Studio (2. – 8. studenoga 2013., 19. – 25. travnja 2014., 6. – 22. travnja 2016.)

9. Prilozi

Slika 1

Slika 2

PETAK, 27. 3. 2015. | 24 SATA |

Pokos: Severina mi je ukrala frizuru

VELIKA DRAMA NA ESTRADI

FIGAROV PIR Voditeljica i pjevačica se šokirala vidjevši kako je Splićanka pozirala s njezinim zaštitnim znakom, dugim kovrčavim uvojcima

Piše: IVANA PRGOMET

Obje se brinu o frizurama, ali razlika između njih je velika. Severina ima pet kilograma umetaka, a Vlatkina duga kosa potpuno je prirodna - kažu voditeljičini prijatelji.

Vlatka Pokos (45) je, doznajemo, u šoku zbog Severinine (42) nove frizure. Pokos ne može vjerovati da ju je splitska pjevačica potpuno "kopirala". Severina se, kažu Vlatkini prijatelji, obojila u istu boju kao i ona i napravila iste valove u kosi koji su voditeljičin zaštitni znak više od 15 godina. Pokos se godinama frizira u istom zagrebačkom salonu u koji odlazi dva do tri puta na tjedan. Uvijek traži da joj u kosi naprave lokne, a rijetko kad ima ispeglanu kosu jer voli romantične uvojke. U kosu, kaže, nikad ne bi stavila umetke jer su joj smiješni.

- Kad se te javne žene koje su cijele umjetne skinu, ne znam što na kraju ostane. O svemu umjetnome mislim loše. Žalim muškarce koji su s umjetnim ženama - povjerila se Vlatka prijateljici. Dodala je da joj, iako ju je Severina "iskopirala", ne pada napamet mijenjati frizuru. Oduvijek voli malo kovrčavu, valovitu kosu koju i sama tako uređuje kad ne stigne frizeru.

- Mnogo je lakše otkako koristim figaro, prije sam je morala kovrčati viklerima, a to je znalo biti naporno. Ja sam jako izgrađena osoba i nikada nisam bila sklona nekakvim drastičnim promjenama, tako da se osjećam savršenom ovakva kakva jesam i kako izgledam - rekla je svojedobno Vlatka. Trenutačno je posvećena završetku studija turističkog menadžmenta, gdje su je proglasili najboljom studenticom. Kako bi osigurala peticu iz matematike, uzela je instrukcije. Osim studiju posvetila se i sportu i priprema se za natjecanje u minimaratonu. Ovo nije prvi put da je Vlatki zasmetala Severina. Kad se Splićanka 2006. natjecala na Eurosongu, Pokos se obrušila na pjesmu „Moja štikla".

- Uvredljivo je dovoditi u kontekst našu kulturnu baštinu s takvim odurnim, prostim, vulgarnim i glupim tekstom – rekla je tada Pokos. Više puta je izjavljivala da joj se ne sviđa Severinin glazbeni stil.

- Meni je antipatično sve što ona radi posljednjih godina i ne razumijem takvu glazbu, no njoj se uvijek sve oprašta - zaključila je Pokos. Nedavno je najavila da će napustiti Hrvatsku kad diplomira.

POPUT MORA
Vlatka obožava valove u kosi, a kad ne stigne u salon, frizuru radi uz pomoć figara

"NE VOLIM UMJETNE ŽENE. JADNI SU MUŠKARCI KAD IH VIDE KAKO IZGLEDAJU GOLE"
Vlatka se ponosi prirodnim izgledom i kosom

INSPIRACIJA
Severina se pohvalila frizurom s valovitim uvojcima

IAKO NIJE ODUSTALA OD PJEVAČKE KARIJERE, POKOS MARLJIVO STUD RA TURISTIČKI MENADŽMENT. DA BI IMALA SVE PETICE, UZELA JE INSTRUKCIJE IZ MATEMATIKE

Slika 3

Bivši menadžer Alanis je ukrao 31 milijun kuna

Osim što je zastupao Alanis Morissette (41), klijentice Jonathana Schwartza bile su i Mariah Carey (46) te Beyoncé Knowles (34).

- Jonathan je početkom ove godine dobio otkaz nakon što je Morissette primijetila da joj na računu nedostaje čak 31 milijun kuna - tvrdi izvor blizak pjevačici. Šuška se kako je bivši menadžer ukradeni novac potrošio na luksuzni odmor na Bora Bori, a navodno je otplatio i kockarski dug, koji mu se nagomilao na Bahamima. Alanis, koja nije snimila album od 2012., traži da joj Schwartz vrati novac.

Locklear je zbog bivšeg supruga ostavila kirurga?

Spletkarošica Amanda Woodward iz "Melrose Placea" prekinula je s Marcom Manijem poslije tri godine veze. Šuška se da je Heather Locklear (54) ostavila estetskoga kirurga zbog rokera Tommyja Leeja (53), s kojim je bila u braku od 1986. do 1993. Objavila je stare fotografije s njim na društvenoj mreži.

Slika 4

PRISAVLJE Kažnjen urednik Dnevnika 3

Petar Vlahov u srijedu usred Dnevnika 3 nazvao je astrologinju Anđelku Subašić i pitao je hoće li u četvrtak, 16. lipnja, pasti Vlada

Vlahov smijenjen zbog astrologinje i zaradio opomenu pred otkaz

Upućeni kažu da je pravi uzrok smjene Petra Vlahova u tome što je, navodno, simpatizer Mosta

Petar Vlahov, koji je u srijedu kasno navečer u HRT-ovu Dnevniku 3 ugostio astrologinju Anđelku Subašić, u četvrtak ujutro smijenjen je s mjesta urednika i voditelja te emisije, a zaradio je i opomenu pred otkaz.

Vlahov, koji astrologinju prije telefonskog uključivanja u emisiju očito nije ispitao i o vlastitoj sudbini, ove vijesti doznao je od novinara Jutarnjeg lista, no nije želio ništa komentirati.

TRI ŠESTICE Izvori bliski donedavnom uredniku Dnevnika 3 kažu kako je on šokiran odlukom svog rukovodstva te da ne nalazi ništa sporno u tome što je ugostio astrologinju.

- Prilog s Anđelkom Subašić bio je definitivno zabavan, a žena je bila preciznija od mnogih uvaženih političkih komentatora - govore prijatelji Petra Vlahova. Razgovor s astrologinjom počeo je konstatacijom kako praznovjerni u jučerašnjem datumu vide tri šestice i poruku, a potom je gošća Dnevnika 3 ustvrdila da Vlada u četvrtak neće pasti.

SVEMIR I BOG Pozabavila se i pojedinim političarima, pa je rekla da Karamarka čuvaju svemir i bog, Milanoviću je zamjerila povučenost i uplašenost, Oreškovića okarakterizirala je kao odgovornog, čvrstog i hrabrog čovjeka dok je za Petrova rekla da je on grupni psihoterapeut.

Inače, upućeni kažu da pravi uzrok smjene Vlahova leži u tome što je on navodno simpatizer Mosta. Vodstvo HRT-a nije željelo komentirati smjenu. Neslužbeno doznajemo da neki od njih nisu mogli vjerovati vlastitim očima kad su ugledali svog urednika kako sav ozbiljan uz pomoć astrologinje iščitava sudbinu iz zvijezda. Slično su reagirali i brojni gledatelji. - Ovakav prilog je nedopustiv. Dnevnik 3 do daljnjega će voditi Damir Smrtić - kaže jedan od prisavskih šefova. **K. Rožman**

Slika 5

ZVIJEZDA SERIJE 'CASTLE' PODRIJETLOM IZ VRLIKE

Glumica Stana Katić tajno se udala u Dalmaciji

Oduvijek iznimno diskretna i samozatajna, Stana Katić uspješno je izbjegla pozornost radoznalih medija. Zvijezda serije "Castle" prošlog se vikenda, na svoj 37. rođendan, vjenčala s dugogodišnjim dečkom Krisom Brkljačom - u Hrvatskoj.

Jedina informacija koju je njezin PR pustio u medije, uz fotografiju ruku s vjenčanim prstenjem, bila je da je vjenčanje održano u Dalmaciji.

Stanini su roditelji Srbi iz Hrvatske, porijeklom iz sela Koljani kod Vrlike, no u tom kraju nemaju previše informacija o vjenčanju holivudske zvijezde. U samoj Vrlici, koju je Stana posjetila nekoliko puta proteklih godina, ne znaju ništa. Može se samo nagađati gdje je održan obred - lijepa Stana i njezin izabranik najvjerojatnije su se vjenčali u manastiru Dragović, koji se nalazi ponad rijeke Cetine.

Završio studij prava

Stana je rođena u Kanadi, gdje su njezini roditelji odselili još početkom 70-ih, no često naglašava kako voli kraj iz kojeg potječe - prije nekoliko mjeseci na Instagramu je objavila fotografije snimljene na Cetini - napisala je kako ju voda iz ove rijeke preporodi. Mnogo je puta rekla kako voli isticati da je Dalmatinka.

- Prvi put kad sam otišla u selo bilo mi je pet godina. To ljeto osjećala sam se kao Heidi: sprijateljila sam se s najboljim ljudima na svijetu, po cijele dane sam se igrala - ispričala je u jednom intervjuu. - Odlasci u Dalmaciju najljepši su trenuci u mom životu.

I obitelj njezina novopečenog supruga su Srbi iz Hrvatske, Ličani koji se su iselili u Australiju. Kris ima poprilično neobičnu životnu priču - kao mladić otišao je u SAD, navodno je neko vrijeme čak bio i beskućnik na njujorškim ulicama. Oženio se, razveo, uspio završiti studij prava i preseliti se u Kaliforniju, te postati ozbiljan i uspješan biznismen.

Detektivka Kate

Stanu je upoznao preko jednog od njezine braće 2006. i zaljubili su se - no veza je bila kratka. Ona je neko vrijeme bila s kolegom Nathanom Fillionom s kojim glumi u "Castleu". Prošle godine Stana i Kris počeli su se opet pojavljivati u javnosti zajedno, pa čak i posjetili Indiju u Vojvodini gdje ona također ima rodbinu. No, još tada nije se govorilo o vjenčanju kojim je sada iznenadila fanove širom svijeta.

Vjenčano prstenje mladog para

Na svoj 37. rođendan udala se za dečka Krisa Brkljaču koji je nekad živio kao beskućnik

Također, sada svi razmišljaju što će to značiti za seriju - Katić još nije potpisala novi ugovor za osmu sezonu kao lijepa i pametna detektivka Kate Beckett. ●

Đenada Kučković

Slika 6

TV TRAČ

ŠTO JUNACI SAPUNICA RADE KADA SE UGASE SVJETLA REFLEKTORA?

Halit i njegova supruga Berguzar nisu željeli ništa komentirati

AMERIKANCI LUDI ZA HALITOM ERGENCOM

Zvijezda serije "Sulejman Veličanstveni" Halit Ergenc i njegova supruga Berguzar Korel snimljeni su nakon povratka iz Londona. Poznati glumački par, iako umoran od puta, pozdravio je neumorne paparazze, no nisu im otkrili što su radili u Londonu. Čini se da njihov posjet engleskoj prijestolnici nije bio samo turistički, nego i poslovni. Šuška se, naime, da je Halit dobio poslovnu ponudu ugledne američke produkcijske kuće, a s njima se našao na pola puta - u londonskoj podružnici.

BEREN SAAT U ULOZI ŽIVOTA

Jedna od najtalentiranijih turskih glumica Beren Saat odlično je odglumila gluhoslijepu djevojku Elu u novom turskom filmu 'Benim Dunyam'. Beren se za ovu zahtjevnu ulogu pripremala gotovo dvije godine. Naučila je znakovni jezik i hodati pomoću bijelog štapa, a najveći izazov joj je bilo oponašanje zvukova. Scenarij se temelji na životu Helen Keller, a osim Beren, u filmu glume Ayca Bingol, Hazar Erguclu i Turgay Kanturk.

Devetogodišnja Mel potpisala je ugovor koji dobivaju samo najveće zvijezde

MEL MAIA SE MORA OŠIŠATI NA ĆELAVO

Tvornica brazilskih sapunica Rede Globo prepoznala je talent devetogodišnje Mel Maije koja u seriji "Avenida Brasil" glumi lijepu Ninu. Rede Globo je s njom potpisao trogodišnji ugovor, koji potpisuju samo najveće zvijezde. Ova djevojčica trenutačno snima povijesnu telenovelu "Joia rara" u kojoj će se morati ošišati na ćelavo. Brojni Brazilci jako su se uzrujali kad su čuli da će se njihova talentirana ljubimica morati ošišati.

EIZA NA NASLOVNICI GQ-a

Meksička glumica i pjevačica Eiza Gonzalez izišla je na naslovnici najnovijeg izdanja popularnog magazina za muškarce GQ Mexico. Eiza je zbog toga toliko ponosna da je svojim obožavateljima na Instagramu pokazala svoju fotografiju s naslovnice na kojoj pozira samo u grudnjaku i čarapama, a intimne dijelove sakrila je šeširom.

! Eiza je postala zanimljiva medijima kad su je paparazzi snimili s Liamom Hemsworthom, bivšim dečkom Miley Cyrus

47

Slika 7

TV TRAČ

ŠTO JUNACI SAPUNICA RADE KAD SE UGASE SVJETLA REFLEKTORA?

Poznati producent Jose Alberto Castro i Angelique u vezi su bili gotovo tri godine

'ANGELIQUE MI JE NABILA ROGOVE'

Nakon što su prije nekoliko tjedana meksička glumica Angelique Boyer i Jose Alberto Castro okončali svoju vezu dugu gotovo tri godine, poznati je producent nedavno na Instagramu stavio fotografiju glave bika s ogromnim rogovima, a ispod fotografije je napisao: 'ponavlja se stara priča'. Čim su vidjeli fotografiju, novinari su se odmah raspisali da je ona povezana s njihovim raskidom i da mu je poznata glumica, model i pjevačica, koju smo gledali u sapunici 'Teresa', vjerojatno bila nevjerna. Jose ju je ubrzo obrisao.

ARACELY: BIVŠI MUŽ NE BRINE ZA SVOJU DJECU!

Poznata meksička glumica Aracely Arambula oštro je napala svog bivšeg supruga, pjevača Luisa Miguela, da zanemaruje svoju djecu. - Luis Miguel izbjegava svoje obaveze kao otac, krije se iza zatvorenih vrata i tjelohranitelja. Igra se 'uhvati me ako možeš' s vlastitom krvi i vješto izbjegava sudske pozive - izjavila je glumica i pjevačica, a prenio portal TMZ. Aracely je 2009. godine za alimentaciju tražila 15.000 dolara tvrdeći da on po nastupu dobije 24.000, no on na to nije pristao.

Meryem uživa u društvu svoje kćekice Lare

MERYEM UŽIVA S KĆERKICOM LAROM

Turska glumica Meryem Uzerli prošli je vikend uživala sa svojom kćerkicom Larom u Berlinu, a nekoliko dirljivih fotografija objavila je na društvenim mrežama. Majka i kći zabavaljale su se i smijale cijeli vikend, a Meryem je ispod fotografija napisala: 'Sretan dan - zabavan dan - najveća ljubav'. Bivša Hurem iz Sulejmana Veličanstvenog još je na to dodala: 'Neka Bog zaštiti sve majke i njihovu djecu'.

LIVIA BRITO PO SVAKU CIJENU ŽELI IZBJEĆI SUD

Nakon što su gotovo svi mediji objavili da su popularnu meksičku glumicu Liviju Brito, koju trenutno gledamo u sapunici 'Znaj da te volim', producenti mjuzikla 'Que rico mambo' tužili zbog nepoštovanja ugovora, glumica se napokon oglasila.

- Sve ima svoje zašto. Imam problema sa zdravljem i liječničku dokumentaciju koja to dokazuju. Vidjet ćemo što će se dogoditi. Nisam osoba koja se voli dokazivati na sudu. Nikada nisam htjela učiniti nešto loše. Želim im svu sreću i razgovarat ću s produkcijom - izjavila je lijepa Livia.

RODRIGO PONOVO GLUMI DA JE DIEGO

Slika 8

TV TRAČ

ŠTO RADE TELEVIZIJSKI JUNACI KAD SE UGASE SVJETLA REFLEKTORA?

Glumac će s drugim latinoameričkim zvijezdama pjevati uspavanke

HUMANITARNA MISIJA LIJEPOG JULIANA GILA

Glumac Julian Gil priključio se tenisaču Rafaelu Nadalu i drugim slavnim kolegama u kampanji za podizanje svjesnosti o autizmu. U sklopu kampanje slavne će osobe objaviti uspavanke koje će se moći skinuti s internetskih glazbenih servisa za samo jedan dolar. Novac će biti utrošen na gradnju prvog latinoameričkog centra za autizam koji će biti smješten u Portoriku. Gil nije ni trenutka dvoumio o sudjelovanju u akciji - zgodni glumac poznat je po svojem humanitarnom radu.

ANGELIQUE SE OPEKLA ZBOG ULOGE U SERIJI

Prelijepa meksička glumica Agelique Boyer naporno radi da bi savršeno odglumila čak tri uloge, tri Ane u svojoj novoj seriji "Tres veces Anap". Igrati trojke baš i nije jednostavno, a kako je jedna od Ana akrobatkinja u cirkusu koja se bavi akrobacijama na svili, Boyer je pri vježbanju rutine zadobila poprilično neugodne opekline na podlakticama, ledima i trbuhu. Predanost ulozi ovaj put nije se isplatila. Ozljede, srećom, nisu toliko strašne da lijepa Angelique ne bi mogla nastaviti s radom.

Geraldine Bazan tvrdi kako ona i suprug rade na spašavanju braka

BRAK GABRIELA SOTA I DALJE U GABULI

Iako su se vjenčali prije tek nešto više od dva mjeseca, brak Geraldine Bazan i Gabriela Sota možda ipak neće uspjeti prebroditi nevolje koje su izazvale fotografije Sota i Marjorie de Sousa kako se dobro (i poprilično raspojasano) zabavljaju na plaži. Svi akteri priče pokušali su javnost uvjeriti kako je sve u redu. Latinoamerički mediji tvrde da je razvod neizbježan no Geraldine je objasnila da je prerano govoriti o tome te da ona i Soto pokušavaju riješiti stvari kao obitelj.

STAVIO PA MAKNUO SEKSI FOTOGRAFIJU

Atraktivni glumac David Zepeda ("Ponor ljubavi"), već je na društvenim mrežama objavljivao razgolićene fotografije, čak i poprilično vruće filmiće, svojeg savršeno isklesanog tijela. Reakcije su bile svakakve - od osuda do divljenja do psiholoških analize potrebe za ovakvim izlaganjem. Sada je ponovo na Instagramu objavio seksi fotografiju. Fanovi su podivljali u sekundi, a glumac se, čini se, prepao i maknuo fotografiju na kojoj se vidi praktički sve. Glumac se prekasno posramio, pa se fotografija može pronaći u bespućima interneta, ako se želite potruditi.

DON ANTE I STIPE ZATOČENI SU U SVETINOJ KUĆI

Slika 9